

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів
18 лютого 2025 року

Веде засідання голова Комітету ТРЕТЬЯКОВА Г.М.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, хто з нами на зв'язку?

Михайло Михайлович, ви не будете проти, якщо Анатолій Остапенко, – я не бачу, де Сергій Гривко просто, – щоб він був сьогодні секретарем? Михайло Михайлович.

ЦИБА Т.В. Вітаю, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Добрий день, пані Тетяна.

_____. Добрий день!

ГОЛОВУЮЧА. Ще хвилина є, тому почекаємо. Тільки годинник проб'є, тоді. О, все тоді.

ГРИВКО С.Д. Бажаю здоров'я, шановні українці, шановна Галина Миколаївна, шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧА. Пан Сергій, ви зможете зробити перекличку?

ГРИВКО С.Д. Да, звісно, зможу.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Секундочку.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Доброго дня всім!

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Струневич Вадим Олегович. Нема.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня! На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Бабенко Микола Вікторович. Нема.

Гривко Сергій Дмитрович. З вами.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Колеги, вітаю!

ГРИВКО С.Д. Дякую, Ірина Петрівна.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Добрий день, колеги! На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧА. Нас же було 11.

ГРИВКО С.Д. Тимошенко Юлія Володимирівна. Відсутня.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Присутня. Вітаю!

ГРИВКО С.Д. Дякую.

7 присутніх, Галино Миколаївно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

І у нас є порядок денний, який доведено до вас. І сьогодні вранці мав секретаріат надіслати вам ще додаткові матеріали до питання другого нашого порядку денного. Чи будуть пропозиції інші до порядку денного, чи йдемо за запропонованим?

ЦИМБАЛЮК М.М. Йдемо за запропонованим.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

Тоді розглядаємо питання перше: це підготовка до другого читання проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (реєстраційний номер 11122), це друге читання. Голова робочої групи – пані Никорак Ірина. Ми вже розглядали цей законопроект на попередньому засіданні. Він доопрацьований, робочою групою зокрема. Будь ласка, пані Ірино.

НИКОРАК І.П. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні народні депутати, шановні присутні, нагадаю, що до законопроекту надійшло 17 пропозицій від 28 народних депутатів. На засіданні комітету було доручено додатково опрацювати два питання. Перше – це визначення платника єдиного соціального внеску за осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи. І друге – це термін набрання чинності законом. За результатами опрацювання на робочій групі рекомендовано платником ЄСВ за осіб, стосовно яких встановлено факт особистої свободи, визначити Пенсійний фонд України, враховуючи те, що Національна соціальна сервісна служба заявила про потенційний конфлікт інтересів.

По другому питанню визначити, що закон набиратиме чинності з дня наступного за днем його опублікування та вводиться в дію з 1 січня 2026 року, враховуючи те, що Міністерство соціальної політики не зможе в поточному році передбачити гарантоване фінансування. Звертаю увагу, що з мого боку було пропоновано все ж таки ввести в дію закон з 1 липня 2025 року.

За результатами робочої групи з метою доопрацювання законопроекту народними депутатами, мною та Третяковою Галиною Миколаївною напрацьовані додаткові пропозиції для внесення на цьому засіданні. Зазначені пропозиції були надані вам для розгляду у проекті порівняльної таблиці під номерами: 2, 6, 15 та 17, тобто без змін, як я і озвучувала під час минулого засідання нашого комітету. Пропонується із внесених пропозицій: 4 – врахувати, 13 – відхилити.

Враховуючи все вищесказане, пропоную підтримати текст порівняльної таблиці у запропонованій редакції з урахуванням зазначених пропозицій, внести порівняльну таблицю до проекту Закону України під номером 11122 на розгляд Верховної Ради України і рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект прийняти у другому читанні та в цілому. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, чи є зауваження до таблички, чи можемо її проголосувати? Бо це другий розгляд і пані Ірина на робочій групі розв'язала з центральними органами виконавчої влади всю проблематику. Міністерство фінансів не заперечує. Чи є потреба заслухати Міністерство фінансів?

ЦИМБАЛЮК М.М. Думаю, потрібно переходити до голосування, все зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Тоді пан Сергій Гривко, прошу провести голосування за проект рішення, який запропонувала пані Ірина. Тобто рекомендувати Верховній Раді України прийняти закон в цілому, в другому читанні і в цілому, і рекомендуємо виступити на трибуні голову робочої групи з доопрацювання цього законопроекту пані Ірину Никорак від комітету. Будь ласка, пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галина Миколаївна.

Шановні колеги, прошу висловити свої позиції.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за. Добрий день, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Юлія Володимирівна. Доброго.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Таким чином законопроект прийнято.

Ми можемо переходити до пункту другого нашого порядку денного. Розглядаємо проект Закону про внесення змін до Закону України "Про соціальні послуги" щодо удосконалення порядку надання соціальних послуг (реєстраційний номер 12124), це друге читання.

Пані Тетяно, ви тоді озвучите і сьогоднішні пропозиції, які надійшли до народних депутатів, будь ласка, як голова робочої групи.

ЦИБА Т.В. Так. Колеги, хочу представити вам друге читання законопроекту 12124, ми його прийняли в першому читанні 5 грудня. За цей час ми провели три робочі групи, але насправді я хочу дуже подякувати секретаріату, що, окрім робочих груп з обговореннями, і пані Елла Ковжарова, і пані Юлія Антоненко дуже багато попрацювали реально, провели безліч узгоджувальних нарад, тому щиро дякую. В итоге до законопроекту надійшло 75 пропозицій та поправок, вони надходили від народних депутатів з різних фракцій та груп. Ми... з внесених пропозицій пропонується: 20 – врахувати, 8 – врахувати частково, 5 – врахувати редакційно та 44 пропозиції відхилити.

Хочу зазначити, що цей законопроект, він не дуже великий за обсягом, але насправді він дуже важливий і він вносить деякі такі, я би сказала, реформаторські речі однозначно позитивні. Наприклад, у нас є за результатами опрацьованих пропозицій в таблиці міститься пропозиція доповнити Закон "Про соціальні послуги" новою статтею, яка визначає поняття форми роботи та завдання мультидисциплінарної команди, до складу

якої включається соціальний працівник, психолог, медичний працівник та інші за потреби представники. Важлива правка, це та, про яку, напевно, зараз детальніше скаже ще, можливо, Мінсоц і Мінфін, це те, про яку було уточнення навіть сьогодні, про базову соціальну послугу. Що мається на увазі? Ми говорили про те, на робочих групах обговорювали що? Що для того, щоб держава могла гарантувати певний рівень надання соціальних послуг, для того, щоб вони залежали не від доброї волі надавачів послуг, а щоб держава все ж таки гарантувала якісь певні стандарти.

Ми говорили про те, що має існувати одна базова соціальна послуга, яка надається як би наскрізно, вона однакова, її стандарти гарантовані державою. А решта соціальних послуг, вони також передбачені державою, але от держава... Є база, яка стовідсоткова, як, знаєте, в порівнянні із страхуванням медичним, про яке говорили, що є одне те, що на всіх незалежно від того, що ти вносиш гроші, а далі медичне страхування може ділитися на різні види і підвиди. Ми хочемо щось приблизно таке, поки що це дуже нарисами, але запровадити про те, що базова соціальна послуга існує, яка доступна всім незалежно не від чого. От, власне, про цей термін сьогодні навіть було уточнення. І Міністерство фінансів, і Міністерство соцполітики домовились, яким чином в якій редакції її коректно викласти для того, щоб не було розбіжності в чому? Бо базова... з якого бюджету фінансується ця послуга. Про це всі домовились, тому пропозиція в таблиці вже та, яка узгоджена всіма міністерствами.

Також ми визначаємо в законопроекті соціальні послуги загальнонаціонального значення, і також ми даємо декілька... ми вводимо ще якісь певні категорії наших громадян, які можуть претендувати на отримання соціальних послуг. Наприклад, це ті люди, які зазнали втрат від російської агресії проти України, такі як примусове переміщення, такі як депортація або внутрішнє переміщення, або обмеження особистої свободи. Це як додаткові чинники, які призводять до складних життєвих обставин. Ми про це пишемо в нашому законопроекті, в наших пропозиціях. А також ми пропонуємо

уточнити класифікацію надавачів соціальних послуг за формою власності та організаційно-правовою формою.

Ми передбачаємо також, що певні види послуг мають бути надані особам, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з наслідками російської агресії.

Ми говоримо також про те, ну, пропонуємо в цьому законопроекті унормувати соціальні послуги дистанційно, тобто щоб людина могла не обов'язково фізично укласти ці договори, що, безумовно, полегшує саме безпосередньо отримання цих послуг тими людьми, які їх потребують.

Ми також пропонуємо в законопроекті посилити відповідальність надавачів соціальних послуг за порушення законодавства про соціальні послуги. І також врегульована можливість у спрощеному порядку проводити реорганізацію, або перетворення надавачів соціальних послуг державної комунальної власності в державні комунальні некомерційні підприємства.

Відповідно за результатами опрацювання Кабінету Міністрів України доручено підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проекти законів щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України, які випливають з цього закону.

Ну і, підсумовуючи, ще раз хочу наголосити, що, якщо після того, як ми приймемо цей законопроект, то ми вважаємо, що будуть підвищені стандарти надання соціальних послуг і вони будуть надаватися значно ефективніше.

Отже, враховуючи вищевикладене, я пропоную членам комітету.

Перше. Схвалити текст порівняльної таблиці законопроекту з пропозиціями і поправками народних депутатів, а також з урахуванням пропозицій за номерами: 2, 3, 4, 18, 21, 30, 36, 37, 52, 54, 60, 65, 66, 68, 75, 76, 77, які проголосовані на засіданні комітету, і ці правки за цими номерами внесені фактично народними депутатами Третьяковою та Цибою.

Також пропоную рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в другому читанні проект Закону України про

внесення змін до Закону України "Про соціальні послуги" щодо удосконалення надання соціальних послуг, тобто законопроект 12124, прийняти в другому читанні та в цілому із необхідним техніко-юридичним опрацюванням.

Ну і пропоную визначити доповідачем на засіданні Верховної Ради, власне, мене – Цибу Тетяну Вікторівну. Можливо, можна ще доповнити, ну раптом, як ми робимо зазвичай, раптом там чи захворіли, чи відсутні, щоб можливо пані Галина могла би бути також людиною, яка в разі чого може також доповнити.

ГОЛОВУЮЧА. Це зрозуміло, пані Цибу тоді ми визначаємо, ну тобто будемо голосувати пані Цибу, а далі вже будемо говорити.

Шановні народні депутати, я ще хочу, щоб виступили Міністерство соціальної політики і Міністерство фінансів, тому що вранці вони надали пропозиції. І зараз по таблиці мені дають, які правки: 12-а і 37-а. По 37-й у мене питання. Яка таблиця у народних депутатів і які правки ми зараз будемо розглядати, які подані?

Включіть мікрофон, щоб всі чули.

КОВЖАРОВА Е.В. В таблицю включені правки за виключенням додаткових двох правок, які зараз за номером 13 і за номером останнім...

ГОЛОВУЮЧА. Ну, в мене 12, наприклад правка, а ви кажете 13-а.

КОВЖАРОВА Е.В. ... бо це попередня редакція, Мінсоц не погоджена з Міністерством фінансів.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто?

КОВЖАРОВА Е.В. У нас з'явилася додаткова 13 правка...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Елла, от не плутайте нас, будь ласка.

Таким чином пропонується в таблиці, яка надана зараз народним депутатам, правку 12 відхилити і розглянути комітетську правку, яка вам розіслана сьогодні вранці. Зараз ми будемо вирішувати, чи зможемо ми цю таблицю затвердити наразі, чи ми, там народні депутати подумують.

Я хочу, щоб по цій пропозиції, яка надана сьогодні вранці Мінфіном і Мінсоцом, а це правка 12-а, яку пропонується відхилити і замінити її на комітетську, і правка, яка в таблиці номер... вона зараз 37, чи вона буде? Яку ми будемо відхиляти?

КОВЖАРОВА Е.В. Ми не будемо відхиляти, ми доповнимо частиною п'ятою статті 6, це буде правка номер 37.

ГОЛОВУЮЧА. Якої нема.

КОВЖАРОВА Е.В. Якої нема.

ГОЛОВУЮЧА. Буде той, який буде номер. Таким чином у вас розіслано дві пропозиції. Перша пропозиція: на заміну правки 12 зробити комітетську, це визначення соціальних послуг загальнонаціонального значення, яке фінансується за рахунок державного бюджету, а не органами місцевого самоврядування. Це перше.

І друга правка: це стаття 16, доповнити у статтю 16 класифікацію соціальних послуг і визначити, що соціальні послуги загальнонаціонального значення визначаються переліком Кабінету Міністрів України. Я прошу зараз по цих двох правках, які ми окремо до таблиці проголосуємо, виступити пані Жолнович з нами, Міністр соціальної політики, міністерка і відповідно Міністерство фінансів.

Будь ласка, пані Оксана.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні колеги учасники! Дуже дякую за те, що ми маємо таку гарну дискусію і справді опрацьовуємо надзвичайно важливі зміни, які допоможуть нам в нормувати надання послуг для тих людей, які потребують. Бо, як бачите, військовий стан і ті виклики і загрози, які сьогодні перед нами виникли, змушують нас дуже швидко реагувати. І дуже часто з рівня державного бюджету звертати увагу на категорії, яких раніше не існувало, які потребують негайної підтримки.

Відповідно ми разом з Міністерством фінансів за результатами тих експериментів, які вже у нас тривають, уточнили визначення, що таке "соціальні послуги загальнонаціонального значення", які фінансуватимуться з державного бюджету. Цього сьогодні на законодавчому рівні немає. Ми як держава беремо на себе додаткову гарантію, розуміємо, що такі послуги можуть виникати різні. І тому для того, щоб ми оперативно за різних наступних обставин (надзвичайна ситуація і так далі) могли гнучко визначати, що підхоплює на себе держава, коли органи місцевого самоврядування не справляються, а людина потребує негайної підтримки і допомоги, пропонуємо викласти редакцію правки, яка була запропонована щодо соціальних послуг загальнодержавного значення, в наступному тексті.

Соціальні послуги – це послуги загальнонаціонального значення унікальні, комплексні, максимально доступні та високої якості соціальні послуги, обумовлені специфічною метою, які надаються на всій території країни, за результатами проведених експериментальних проєктів, та спрямовані на задоволення загальнодержавного суспільного інтересу у підтримці окремих категорій громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах, та подоланні наслідків цих обставин. Перелік таких послуг затверджується Кабінетом Міністрів. І також там, де є сам перелік цих послуг, звісно, доповнити, що з урахуванням переліку всіх послуг загальнонаціональні послуги визначаються Кабінетом Міністрів України.

Також ряд редакційних було, але, мені здається, вони вже включені, що закупівля соціальних послуг, можливо, з державного бюджету та/або з інших незаборонених законодавством джерел. Тому що сьогодні ми маємо ще і кошти, які нам дають міжнародні партнери, і ми також організуємо їх закупівлю. І, власне, все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останнє зауваження ваше стосується 8 і 9 статті, вони не зачіпалися в першому читанні нашого закону, і тому 116 ми не використовували. Тому я думаю, що Кабінету Міністрів прийдеться в подальшому вносити зміни також і в Бюджетний кодекс для того, щоб Бюджетним кодексом було розписано. Я думаю, що це завдання для Кабінету Міністрів. Наше завдання зараз в нашому законі дати визначення і відповідно сказати, що перелік встановлюється Кабміном.

Шановні народні депутати, Мінфін ще послухаємо. Міністерство фінансів, будь ласка.

БОЙКО С.М. Доброго дня, Галина Миколаївна. Доброго дня, шановні депутати, шановні присутні.

Так, правильно сказала Оксана Іванівна, що у нас були дуже довгі дискусії з цього приводу. Обумовлено було все це тим, що в минулому році були внесені зміни до Закону "Про соціальні послуги", окреслено, що за рахунок коштів державного бюджету можуть здійснюватися загальнонаціональні соціальні послуги, але, на жаль, визначення не було. І відповідно ми сталкивались з проблематикою, як нам не допустити задвоєння тих чи інших видатків, тому виникла необхідність здійснити, визначити, що відноситься до таких послуг, для того, щоб у нас в подальшому не було відповідного задвоєння, а також ми могли відповідно внести зміни до Бюджетного кодексу, розмежувавши ті чи інші видатки між бюджетами і

відповідно здійснювати прозоре їх використання, виходячи із зобов'язань на всіх рівнях.

І відповідно "Прикінцевими положеннями" цього законопроекту також передбачається внесення змін до законодавства в частині розмежування тих чи інших видатків, що в подальшому надасть можливість прозоро планувати і відповідно фінансувати з тих рівнів і місцевим органам виконавчої влади, і також державним, чітко виконувати свої зобов'язання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Світлано.

Таким чином, у нас є позитивний висновок Міністерства фінансів. У разі, якщо ми зараз з вами... я ще раз проговорю, що ми будемо голосувати. Спочатку ми проголосуємо відхилити правку 12, потім проголосуємо дві правки комітетські, які ми доповнюємо, а саме: визначення соціальних послуг загальнонаціонального значення (як додаткова 13 правка, вона буде від комітету, редакція якої вам надана сьогодні вранці); також внесення змін до 16 статті (це додаткова правка, яка буде 37-ю) з класифікацією соціальних послуг, де ми зазначаємо, що перелік визначається Кабінетом Міністрів. І потім ми проголосуємо табличку в цілому для рекомендації вже із зазначеними голосуваннями, виправити табличку і рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект в другому читанні і в цілому.

Чи будуть до цієї конструкції зауваження? Чи потрібно висловитися? Хто хоче з народних депутатів в першу чергу? Юлія Тимошенко, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я хотіла би зазначити деякі основи. Справа в тому, що не можуть послуги соціальні визначатися постановою Кабінету Міністрів, і тим паче визначатися, вони є базовими, не базовими, де вони, звідки вони фінансуються. Всі абсолютно соціальні послуги, вони визначаються виключно законами і фінансуються виключно з державного бюджету. І будь-які придумки, що ми якось їх ділимо, якось їх

розподіляємо між державним бюджетом і місцевим, якісь переліки затверджуємо Кабінетом Міністрів, – це спотворює взагалі саму суть соціального захисту.

Тому наша команда внесла 36 правок на цю тему. Наші правки, ну, практично не враховані, там косметично щось врахували, но головна маса концептуальних правок не враховані.

Тому я хочу заявити про позицію нашої команди. Не може Кабінет Міністрів взагалі ніякими своїми рішеннями втручатися в такі речі. Фундаментальні позиції, на яких стоїть наша команда: всі абсолютно соціальні послуги визначаються законами і фінансуються державним бюджетом – все, крапка. І тому ми не можемо голосувати за іншу концепцію.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Я нагадаю просто, що відповідно до діючих законів України, які, знаю, що вони не опротестовуються в тому числі в Конституційному Суді, за діючими законами соціальні послуги фінансуються органами місцевого самоврядування. За винятком експериментальних постанов Кабінету Міністрів, а саме: переліку, який фінансується сьогодні за рахунок державного бюджету.

Тому ми оцю експериментальну постанову Кабінету Міністрів, ми наближуємо і робимо частину соціальних послуг, яка буде фінансуватися за рахунок державного бюджету. І це європейська практика, соціальні послуги в Європі, зокрема, фінансуються органами місцевого врядування.

Будь ласка, пані Жолнович, якщо можна, коментар, якщо я помилилася в чомусь.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Так. Дякую, Галина Миколаївна.

Ви абсолютно праві, взагалі поширена європейська практика і це правильно, соціальна послуга надається там, де людина проживає, в громаді.

Бо ніякий центральний рівень не може оцінити потребу настільки чітко, наскільки кожна людина потребує. Далі, соціальні послуги є комплексними, вони формують певний набір під індивідуальну потребу людини. Тому вони визначені сьогодні класифікатором соціальних послуг, їх є багато. І сьогодні вони не передбачені повністю всі в законах України жодному, тому що, ну, це неможливо, це як випадки лікарських втручань: різні операції, які постійно вдосконалюються.

Є механізми фінансування, і сьогодні 100 відсотків вони передбачені, що всі соціальні послуги фінансуються за кошти органів місцевого самоврядування. Разом з тим ми бачимо випадки, коли ОМС не справляються, а виникає критична потреба в той чи інший спосіб врегулювати чи вплинути.

Тому якраз цим законом вперше в історії України ми перебираємо на себе як держава частину зобов'язань органів місцевого самоврядування. Насправді проголосувавши цю правку і цей законопроект, ми ухвалимо історичне рішення, яким відкриємо можливість держави в легальний законний спосіб, а не лише у форматі експерименту допомагати людині втручатися на рівень громади, витягуючи людина із складних життєвих обставин. Тому я дуже прошу це підтримати, бо це реальна можливість якраз більше розширити зобов'язання держави в контексті забезпечення і надання соціальних послуг. Бо сьогодні ми не маємо такої можливості, навіть контрольні повноваження досить обмежені, бо в ОМС це їх власні повноваження: мають гроші – надають, не мають грошей – не надають.

Тому я дуже прошу підтримати цю конструкцію, концепцію. Уявіть собі, як довго ми працювали, що навіть Мінфін згодився це підтримати, розуміючи, що це додатковий ресурс державного бюджету. Але ми мусимо, готові зробити перший крок і подивитися, як воно буде далі працювати, а потім зможемо ще раз концептуально сісти і подивитися: працює, не працює, допомагає чи не допомагає людям.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Да, я хотіла б репліку, якщо можна, дайте мені слово.

ГОЛОВУЮЧА. Да, Юлія Володимирівна, да.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу зазначити, що я не сказала, що місцеві органи не можуть здійснювати платіж, я кажу: хто фінансує платіж, гроші звідки беруться?

І тому я ще раз наполягаю на тому, що виключно, виключно кошти державного бюджету мусять фінансувати будь-які соціальні пільги, послуги, які визначаються законами країни. Саме тому ми – це добре зараз ви нагадали – ми підготуємо комплексне подання до Конституційного Суду і, безумовно, будемо оскаржувати погіршення соціального захисту людей. Тому що місцеві бюджети в своїх балансах ніколи в житті не мали достатніх коштів, щоб здійснити повноцінний соціальний захист людини, це просто неможливо. І тому ми будемо йти в Конституційний Суд і наша команда буде утримуватися при голосуванні за будь-які правки і в цілому за цей закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Нагадаю, що соціальних послуг до 2021 року в Україні не було взагалі. Закон почав діяти з 2021 року і передбачає фінансування виключно з органами місцевого самоврядування. І також нагадаю, щоб ви не забули просто в конституційному поданні, що зміна фінансування за рахунок якогось бюджету передбачена Бюджетним кодексом. Це не наш нормативний документ не нашого комітету, відповідно ми теж порушувати Бюджетний кодекс тут, зараз, в цьому законі, не можемо. Вважаю, оцей крок...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Існує Конституція України, яку не можна порушувати.

ГОЛОВУЮЧА. Я розумію, просто що...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Держава гарантує весь соціальний захист. Окей, все, не будемо зараз час забирати...

ГОЛОВУЮЧА. Да, ну просто, щоб подання не було... зараз я іду по юридичних формальних засадах, що ми зараз вашу пропозицію реалізувати не зможемо. Тому що це зміни до Бюджетного кодексу, це зміни взагалі моделі фінансування, не узгоджені там з Міністерством фінансів, з Бюджетною декларацією, з бюджетом на цей рік.

Тому ваша концепція, вона в чомусь мені подобається, власне, і ми реалізували загальнонаціональні послуги, саме реагуючи на ваші зауваження на попередніх засіданнях комітету. Ми згадували ваші виступи, в тому числі і в бесідах з міністеркою соціальної політики, і з Міністерством фінансів про те, що яким чином ми реалізуємо саме конституційні вимоги.

Водночас я ще раз нагадаю, що конституційного подання нема, тому ми зараз базуємося на тих законах, на яких є. Юлія Володимирівна, я просто, абсолютно щоб ми йшли в рамках сьогодення...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ну у нас Конституція є, пані Галино, розумієте? Конституція. А похідне – це вже бюджет країни, похідне – це будь-які закони, які ми приймаємо. Конституція – основоположний документ, де чітко визначено, що соціальні гарантії і будь-які соціальні пільги надає держава, а не органи місцевого самоврядування.

ГОЛОВУЮЧА. Держава в який спосіб?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Окей, давайте, у нас є різні...

ГОЛОВУЮЧА. Так, тут дискусія просто, в який спосіб держава надає. Держава для того, щоб надавати такі послуги, органам місцевого самоврядування 64 відсотки ПДФО віддає. І тому ми тут, у нас зразу ця дискусія тягне за собою перерозподіл податків між, ну в питаннях регіонального нашого устрою, яким чином ми там нашу децентралізацію проводили і провадимо, яким чином ми забезпечуємо ці потоки.

Тому ми переходимо трішечки в іншу дискусію бюджетного, податкового комітету і я думаю, що просто вона зараз тут не може відбуватися. Тому що трактовка ваша і моя, наприклад, Конституції, вона відрізняється. Я думаю, тут тільки КСУ може визначити, яким чином...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Добре, ми подамо подання в КСУ. Зараз ми утримаємося, а в залі ми будемо читати правки.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Шановні народні депутати, тоді ми переходимо до запропонованих голосувань. Ми голосуємо: відхилити, перше голосування, відхилити правку 12.

Друге голосування: доповнити табличку правкою 13 комітетською, яка у вас є, я зачитаю її. А це визначення: частину першу доповнити пунктом 17 прим. 1, визначення: "Соціальні послуги загальнонаціонального значення – це унікальні, комплексні, максимально доступні та високої якості соціальні послуги, обумовлені специфічною метою, які надаються на всій території держави, за результатами проведених експериментальних проєктів та спрямовані на задоволення загальнодержавного суспільного інтересу в підтримці окремих категорій громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах, та подоланні наслідків цих обставин". І доповнити реченням: "Перелік таких послуг затверджується Кабінетом Міністрів України".

І стаття 16 – наступне голосування, 3 правка, яка буде номером 37. Це доповнити статтю 16 частину п'яту, викласти в такій редакції, доповнити

новим пунктом, викласти пункт 5 у такі редакції: "Перелік соціальних послуг, що надаються відповідно до цього закону, визначається класифікатором соціальних послуг, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, з урахуванням соціальних послуг загальнонаціонального значення згідно з переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України".

І останнє голосування четверте, ми голосуємо табличку, затверджуємо табличку і рекомендуємо Верховній Раді України прийняти закон у другому читанні та в цілому. І відповідно визначити доповідачем з цього питання пані Цибу Тетяну як голову робочої групи.

Прошу пана Сергія Гривка провести чотири голосування за зазначеними питаннями. Якщо нема заперечень, ми можемо пакетом голосувати чи окремо, шановні народні депутати?

ЦИМБАЛЮК М.М. ... голосувати окремо.

ГОЛОВУЮЧА. Окремо, гаразд. Тоді відхиляємо 12-у.

ГРИВКО С.Д. Да. Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції згідно пропозицій, які надійшли в порядку черговості.

Тому, Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. Статтю 12... правку 12 відхилити. Це моя правка. Голосую – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Так. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Утримався.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Утрималась.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

7 – за, Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

Голосуємо наступну пропозицію: доповнити табличку правкою 13, я зачитала її вже в редакції, яка у вас є.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити позиції свої.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Утримався.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Утрималась.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

7 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

Третя правка, доповнення статті 16, це буде правка номер 37, відповідно я теж її зачитала.

ГРИВКО С.Д. Да, дякую, Галина Миколаївна.

Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції.

Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Утримався.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Утрималась.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

7 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні депутати.

І кінцеве голосування щодо таблички в цілому для рекомендації Верховній Раді прийняти закон у другому читанні і в цілому.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галина Миколаївна.

Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Утримався.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Утрималась.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Дякую.

7 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Ми переходимо до пункту 3 нашого порядку денного. Це попередній розгляд, хоча ми вдруге залучаємося до нього. Я так розумію, що Міністерство соціальної політики попрацювало з нашими народними депутатами, ми не розглянули це питання на попередніх засіданнях. Розглядаємо питання щодо доцільності включення до порядку денного сесії проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг (реєстраційний номер 12427), автор Кабінет Міністрів України. З нами міністерка соціальної політики. Чи є потреба ще раз заслухати законопроект? Пан Тарас Тарасенко, до вас звертаюсь в першу чергу.

ТАРАСЕНКО Т.П. Ні, не потрібно. Ознайомився ще раз детально.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, таким чином ви пам'ятаєте, на попередньому засіданні ми попросили центральні органи виконавчої влади і Міністерство соціальної політики попрацювати з кожним із народних депутатів для того, щоб вони були впевнені, яким чином ми будемо коригувати закон на друге читання. Відповідно є пропозиція: кабмінівський законопроект рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу і відповідно... Нагадайте мені, чи було збільшення термінів подання.

ОСТАПЕНКО А.Д. Була така пропозиція...

ГОЛОВУЮЧА. Була. І була пропозиція від пана Анатолія Остапенка рекомендувати Верховній Раді збільшити терміни подання правок до цього законопроекту наполовину. Таким чином пропоную рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу і збільшити... Включити до порядку денного, рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу і збільшити, рекомендувати збільшення термінів подання правок на друге читання наполовину.

Будь ласка, Сергій Гривко, проведіть голосування.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Утримався.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Утрималася.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

7 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Таким чином рішення у нас прийнято.

Ми можемо переходити до питання номер чотири нашого порядку денного. Розглядаємо питання щодо доцільності включення до порядку денного сесії проектів законів: основного – про внесення змін до статті 11 Закону України "Про організацію трудових відносин в умовах воєнного

стану" щодо порядку зупинення дії окремих положень колективного договору (реєстраційний номер 12291, народні депутати Мороз, Гнатенко та інші); та альтернативний до нього (12291-1 народної депутатки Третякової та інших), альтернативний.

Шановні народні депутати, ми запросили авторів основного законопроекту на засідання. Я б хотіла послухати основного автора, бо він надав нам слушні пропозиції щодо перегляду Закону про трудові відносини у воєнному стані. Відповідно в тому числі щодо конфлікту, я, коли буду доповідати альтернативний законопроект, я повідомлю щодо розгляду конфлікту між профспілками Укрзалізниці і правлінням Укрзалізниці, керівництвом. І відповідно хочу, щоб ми послухали спільні представницькі органи профспілок, роботодавців й інших, хто захоче виступити. Не буде заперечень щодо такого порядку?

Чи є у нас пан Мороз на зв'язку, автор основного законопроекту?

МАРЧАК Д.М. Зараз, це хороші питання. Мені не давали позицію.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Марчак, вимкніть, будь ласка, мікрофон. Вимкніть, будь ласка, мікрофон тим, хто не виступає.

У зв'язку з тим, що нема основного законопроекту, я попросила б, може, якщо можна, пан Анатолій Остапенко у нас, Бабенка нема, зачитати висновок, проект висновку, який секретаріат підготував по основному законопроекту.

Пан Анатолій, не проти?

ОСТАПЕНКО А.Д. Відповідно до висновку, який рекомендується нашим комітетом, частина перша статті 11 Закону України "Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану" визначає, що на період воєнного стану дія окремих положень колективного договору має бути зупинена за ініціативою роботодавця. Проектом Закону 12291 пропонується внести зміни

до цієї норми та передбачити, що на період воєнного стану дія окремих положень колективного договору може бути зупинена за ініціативою роботодавця після проведення консультацій зі стороною працівників в порядку, визначеному колективним договором і угодою.

Як пояснюється в... як зазначається у пояснювальній записці до цього законопроекту, чинна норма надає одностороннє право одній із сторін колективного договору визначити дію або зупинення невизначеного кола питань на власний розсуд, що може призводити до необґрунтованого порушення узятих нею зобов'язань. У зв'язку з цим автори законопроекту (реєстраційний номер 12291) пропонують встановити обов'язкове попереднє проведення консультацій з представниками працівників щодо цього питання.

Також до даного договору є альтернативний законопроект 12291-1, яким пропонується зазначену норму частини першої статті 11 закону викласти у новій редакції, передбачивши, що на період воєнного стану роботодавець може ініціювати зупинення дії окремих положень колективного договору, які регулюють висновки... відносини, визначені цим законом. При цьому дія таких положень може бути зупинена тільки за взаємною згодою сторін колективного договору у порядку, визначеному законом та цим колективним договором.

Міністерство юстиції України зазначає, що вживані у законопроекті слова "відносини, визначені цим законом" та "у порядку, визначеному цим законом" потребують уточнення.

Міністерство економіки України зауважує, певні має зауваження. Профспілка залізничників і транспортних будівельників України зазначають, що відповідне відновлення дії окремих положень колективного договору доцільно здійснювати не за спільним рішенням сторін, а у той же спосіб, у який їх було зупинено. Тобто в односторонньому порядку роботодавцем і пропонується передбачити у законопроекті автоматичне поновлення дії колективного договору після набрання чинності цим законом.

Міністерство фінансів України зазначає, що реалізація обох законопроектів не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів. Міністерство юстиції України висловлює зауваження, як я вже сказав, до обох законопроектів. Міністерство економіки України підтримує обидва законопроекти. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує обидва законопроекти. І Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні надає пропозиції до законопроекту, до основного законопроекту та повідомляє про підтримку законопроекту альтернативного (12291).

Тому на розсуд комітету, ми повинні...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, ситуація надзвичайно складна. Ви знаєте, що ми Законом про трудові відносини у воєнному стані зупинили, дали можливість зупиняти дію колективних договорів. Водночас цей закон, прийнятий Верховною Радою, не передбачає порядку поновлення дії колективних договорів, якщо вони зупинені, що відбувається відповідно з боргом, який накопичений у підприємстві, коли поновлюється дія колективного договору, це з одного боку. З другого боку порядок зупинки дії колективних договорів в законі теж описано не чітко.

Саме тому наразі у Верховному Суді знаходиться справа, я вже її озвучила, Укрзалізниці проти керівництва Укрзалізниці, профспілки Укрзалізниці, відповідно до яких відбулася ситуація, яку я зараз опишу.

В 2022 році Укрзалізниця включилася на допомогу державі, ви знаєте, що на Укрзалізницю було покладено, на її плечі, перевезення гуманітарних грузів, воєнних грузів – вантажів, відповідно евакуаційні потяги, які були організовані для евакуації наших громадян. Тому фінансовий результат роботи Укрзалізниці в 2022 році закінчився результатом в мінус 20 мільярдів гривень.

Водночас у 2023 році ситуація по Укрзалізниці змінилася і 2023 рік закінчився для Укрзалізниці з позитивним фінансовим результатом: плюс 5 мільярдів. На той час, за інформацією профспілки Укрзалізниці, заборгованість по несплаті додаткових виплат до заробітної плати сягнула за ці два роки до 3 мільярдів 700 гривень. І профспілка, на мій погляд, має абсолютно обґрунтовані зауваження щодо того, що цей прибуток, фінансовий результат роботи підприємства мав би бути сформований в меншому обсязі, для того щоб закрити борги перед працівниками Укрзалізниці.

Тут доречно ще нагадати, що правління Укрзалізниці зупинило в односторонньому порядку дію пунктів, по яких, наприклад, в держслужбі виплати продовжували виплачуватися. А саме: грошова допомога до відпустки, яка виплачувалася на держслужбі, вона для Укрзалізниці, для працівників була зупинена. Укрзалізниця має дуже схожий механізм оплати, свого грошового утримання, грошового забезпечення найманих працівників, які працюють на Укрзалізниці, подібно до державної служби. І відповідно, сформувавши позитивний результат роботи підприємства, на якому працює 187 тисяч працівників – це найкрупніше підприємство в Україні, – таким чином, сформувавши позитивний результат, підприємство залишилося у боргах по колективному договору по сплаті сум, які працівники розраховували, що вони будуть включатися до всієї оплати праці.

Таким чином, зупинка колдоговору призвела до дискримінації прав. Це було зрозуміло, коли Укрзалізниця виконувала повноваження суспільного значення. Водночас поновлення дії таких колдоговорів і що відбувається з боргом по такому колдоговору, закон не передбачає.

Тому пропозиції і основного законопроекту, і альтернативного – це намагання вирішити цей конфлікт і вирішити не описану в законодавстві ситуацію. Водночас сторони представницькі з боку роботодавців і профспілок мають різні погляди на поновлення цього закону.

У нас є декілька варіантів дій як комітету по цьому питанню: або визначитися сьогодні, який законопроект може мати шанси проходження в залі 226 плюс, або напрацьовувати "дешку", депутатський законопроект в комітеті. Водночас не бачу, яким чином ми зможемо узгодити ці позиції, тому що попереднє засідання з нами, в тому числі і за участі наших поважних представників СПО профспілок і роботодавців, не призвели до опрацювання спільної редакції поновлення. Тому у нас важке завдання, власне, як завжди, в нашому комітеті. І тому я пропонувала, щоб ми послушали Спільні представницькі органи профспілок, – от пан Шубін зараз тримає руку і пана Сергія Біленького від СПО роботодавців – відповідно для того, щоб вирішити долю цих законопроектів.

Будь ласка, пан Олександр Шубін.

ШУБІН О.О. Дякую.

Шановна пані Галина, шановні члени комітету парламентського, перш за все я хотів би подякувати авторам обох законопроектів за те, що порушена надзвичайно важлива тема. Питання полягає... приклад, який пані Галина навела щойно, він дуже красномовний, дуже яскравий, але не найбільш кричущий у практиці, яка є. Під час прийняття самого закону ми виступали проти такої редакції норми, але вийшло те, що вийшло, була потреба, була потреба реагувати на виклики воєнного часу. Але на сьогоднішній день війна триває уже майже три роки і кількість проблем накопичилась.

Багато роботодавців, користуючись цією нормою, читаючи її абсолютно в неправильний спосіб, – адже, до речі, є висновки відповідних управлінь Верховної Ради, яким чином має читатися це положення, що є лише ініціатива роботодавця, а рішення має прийматись згідно законодавства у двосторонньому порядку, – багато роботодавців зупиняє, будемо так казати, одностороннім волюнтаристським способом положення колективних договорів не лише тих, які обмежуються Законом про воєнний стан, але і тих, які стосуються абсолютно непов'язаних з цим дій. Іноді зупиняють діяльність

профспілки на підприємстві, іноді зупиняють положення колективних договорів, якими регулюються оплата праці, видача засобів індивідуального захисту. Ну, кричущих прикладів багато. Це призвело до десятків і, я думаю, в перспективі сотень судових позовів. І власне, дійсно, законопроекти, які розглядаються, покликані покласти край цьому явищу.

Законопроект базовий, на жаль, не дає відповідь на те, що робити з уже призупиненими колективними договорами, тобто він працює лише на майбутнє. Більш того, він є небезпечним тим, що частина роботодавців може вважати ту практику, яка була до прийняття цього законопроекту, правильною. І фактично базовий законопроект теоретично може узаконити ті 3 роки, коли роботодавці в односторонньому порядку такі колективні договори зупиняли, що абсолютно не відповідає законодавству.

І більш того, 2-го, вибачте, 5 лютого 2025 року Касаційним цивільним судом, це Верховний Суд України, винесено Постанову у справі номер 211/7338/23 іменем України. Фактично цією Постановою Верховний Суд визнає незаконними односторонні зупинення роботодавцем колективних договорів з посиланням на Закон 2136. І фактично визнає законним ухвалу суду першої інстанції про необхідність в повному обсязі відновити порушені такими діями права працівників протягом того періоду, який колективний договір не діяв, з посиланням на Закон 2136.

Тобто ми, аналізуючи цю ситуацію, підтримали і зараз хотіли б висловитись на підтримку альтернативного законопроекту авторства голови комітету, за основу. І хотіли б вчергове запропонувати роботодавцям провести між першим і другим читанням дискусію щодо "Прикінцевих положень". І, власне, та позиція, яка озвучена Федерацією профспілок транспортників, щодо того, що, мабуть, колективні договори, які були зупинені в односторонньому порядку, мають бути відновлені і мають бути проведені нові переговори щодо зупинення цих положень вже згідно з новим законом, вона є обґрунтованою, така позиція. Більш того, фактично обґрунтованість цієї позиції визнано Верховним Судом.

Тому тут, власне, є дві опції: або ми врегульовуємо ці положення законодавчо відповідно до згоди сторін соціального діалогу і за підтримки міністерства відповідного профільного і парламенту; або ми фактично даємо старт великій-великій кількості судових процесів. І, скажімо так, враховуючи рішення Верховного Суду, висновок судів інших інстанцій, до певної міри він вже передбачуваний.

Тому ми б все ж таки хотіли б закликати до цивілізованого позасудового врегулювання цієї проблеми і використати альтернативний законопроект як базу для напрацювання законодавчого рішення, підтримати його за основу, між першим і другим читанням дійти компромісної редакції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сергій Біленький.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Шановна Галина Миколаївна, шановні члени комітету, наша позиція природно буде відрізнятися. Я, на жаль, у виступі Олександра Шубіна, нашого шановного соціального партнера, почув якісь такі ультимативні нотки. Я вважаю, що вони трохи були недоречні, але по суті.

Давайте, от я з кінця почну, з того судового рішення Верховного Суду, на яке Галина Миколаївна і Олександр посилалися. Я його теж уважно вивчив. Чомусь Олександр не згадав про те, що по великому рахунку юристами Укрзалізниці було припущено цілий ряд помилок дитячих, які і призвели до такого рішення Верховного Суду.

По-перше, вони відмінили окремі положення, призупинили окремі положення колективного договору датою раніше, ніж Закон 2136 вступив в силу. По-друге, вони не проінформували належним чином працівників, профспілки про таке рішення, що вони могли це зробити і тоді підставу

Верховного Суду для прийняття такого рішення, яке було прийнято, було б набагато менше і далеко не факт, що саме таке рішення було б прийнято.

Що стосується суті самої проблеми. На наш погляд, законодавець і члени цього комітету абсолютно обґрунтовано підтримали свого часу Закон 2136, який надавав право роботодавцю, в тому числі надавав право роботодавцю в односторонньому порядку фактично призупиняти дії окремих положень колективних договорів. Як ви розумієте всі, да, колективні договори – це переважно добровільні зобов'язання роботодавців, які вони взяли на себе в період мирного часу. І, звісно, ніхто не міг сподіватися на такий величезний форс-мажор як широкомасштабне вторгнення нашого сусіда північного. Тому, звісно, такий форс-мажор передбачав якусь реакцію, в тому числі і з боку держави. І такою реакцією був якраз Закон 2136. Стосовно того, що там окремі роботодавці якось не так застосовують чи зловживають, чи невірно читають положення закону, знаєте, тут прочитати можна по-різному, але написано в законі чітко, що це, в принципі, право роботодавця призупиняти і призупиняти ці положення в односторонньому порядку. Сьогодні наводились приклади, що Укрзалізниця виконувала велику соціальну функцію певний період і це як би нормальна... *(Не чути)* історія. А потім в неї там з'явився якийсь... Не знаю, розумієте, що на такому величезному підприємстві можна намалювати певний фінансовий результат як від'ємний, так і позитивний за якийсь окремий період це невелика проблема для досвідчених фінансистів. І казати, що якщо у нас десь в якийсь період виліз прибуток за мірками Укрзалізниці, це не дуже великий прибуток, то потрібно його весь віддати на виконання положень колективного договору мирного часу – це теж така не дуже обґрунтована, на мій погляд, позиція.

Тому, на жаль, наш СПО враховуючи, що війна у нас не завершилась, вона, як сказав Олександр Шубін, триває вже 3 роки і призводить до чисельних негативних наслідків не тільки для працівників, а й для роботодавців, у нас зупиняються великі промислові підприємства і

профспілки про це знають. Тому, знаєте, от приміряти зараз на всіх ситуацію, коли там якісь недоброчесні роботодавці якось зловживають, мабуть, це теж не зовсім обґрунтовані рішення.

Тому якщо зловживання дійсно є, да, є такий цивілізований механізм, як суд і ми тут не можемо ніяк це заперечувати. Але сама суть цієї норми і саме те, що вона тимчасова, вона діє лише, ну як і весь Закон, власне, 2136-ІХ, на час воєнного стану і дає все ж таки певне послаблення роботодавцю для того, щоб він міг, грубо кажучи, вижити в цій ситуації, ну ми вважаємо, що вона абсолютно обґрунтована.

Якщо, вибачте, що я довго, якщо повернутись до самих двох цих законопроектів – основного і альтернативного, ну не зважаючи на те, що ми не підтримуємо жоден з них, але альтернативний, він принаймні більш юридично визначений. Тому наша позиція резюмуюча: ми все ж таки просили б народних депутатів не підтримувати жодного законопроекту, але якщо все ж таки буде прийняте рішення щодо підтримки одного з них, то тоді вже краще підтримати альтернативний авторства Галини Миколаївни, Михайла Михайловича та інших народних депутатів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Сергій.

Олександр Шубін, да, хочете ще додати?

ШУБІН О.О. Я просто зачитую для інформації і для того, щоб було обґрунтоване прийняття рішення народними депутатами, один абзац з рішення Верховного Суду.

Задовольняючи позовні вимоги особи 1, суд першої інстанції правильно виходив із того, що товариство призупинило виплату коштів, передбачених колективними договорами та галузевою угодою, в односторонньому порядку, не повідомивши особу 1 та профспілковий орган, членом якого він є, про ухвалення вказаного рішення. А також у порушення

вимог Закону про колективні договори не ініціювали питання щодо підписання змін і доповнень до діючих колективних договорів в частині призупинення зміни строків виплати щорічної матеріальної відпустки, а такі зміни мають вноситися лише за взаємною згодою сторін, але аж ніяк не роботодавцем в односторонньому порядку без погодження з профспілковими органами.

ГОЛОВУЮЧА. На цьому тижні. Я скинула сьогодні в етот. Да, це нове рішення.

Дякую, шановні народні депутати. Які будуть пропозиції, що будемо робити? Михайло Михайлович, Ірина Никорак, може? Що будемо робити? Юлія Володимирівна, якщо ви на зв'язку.

Юлія Володимирівна, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дивіться, шановні колеги, якщо є рішення Верховного Суду – це, по суті, є директива до того, як використовувати існуючу законодавчу базу. І рішення Верховного Суду однозначно прийняте на користь профспілок.

Це означає, що до того як ми будемо зараз приймати будь-який закон, сформована законодавча база повністю захищає профспілки і колективні договори, враховуючи, що рішення Верховного Суду також вже є частиною законодавства, тому що це є дуже чітке, зрозуміле і однозначне роз'яснення. Тому, можливо, для того, щоб не було ніяких абсолютно в цьому випадку різних бачень просто скасувати 2136 і на цьому поставити крапку.

Якщо є воєнні якісь обставини, які потребують зміни колективного договору, то є всі сторони соціального діалогу, які мусять просто змінити колективний договір на загальних розуміннях і на загальному сприйнятті цих змін. Тому що війна, вона ж не тільки для роботодавців, вона ж і для працюючих людей. І тому будь-яка зміна колективного договору, вона мусить здійснюватися спільно. Тому якщо законопроект 2136 викликає зараз

якісь розбіжності в розумінні цієї основоположної норми, давайте просто скасуємо 2136 і поставимо крапку. І плюс є рішення Верховного Суду, яке однозначно, чітко, конкретно дає роз'яснення цього питання.

Тому, може, нам ще подискутувати на цю тему і зараз не приймати якихось остаточних рішень? Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за пропозицію. Але ж скасувати 2136, там купа ще речей не тільки по колдоговору, і святкові дні...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Давайте тільки в цій частині.

ГОЛОВУЮЧА. Але тоді ми не вирішуємо питання, а що робити з тими призупиненими діями, яким чином поновлювати дію договорів, як це має відбуватися. Тобто це тягне за собою ще...

ТИМОШЕНКО Ю.В. За рішенням Верховного Суду однозначно всі абсолютно зміни в односторонньому порядку роботодавцями без погодження з трудовими колективами – це і є порушення закону. І тому все це мусить бути відновлено, і всі ці в односторонньому порядку зупинені положення мусять бути однозначно знову поновлені і стати основою для співпраці роботодавців і працюючих людей. Ну, це 2136 в цій частині треба призупиняти, або зупиняти, або скасовувати, тому що Верховний Суд висловився однозначно. Ми країна з верховенством права, у нас Верховний Суд чітко сказав, що права людей тут порушені. Це означає, що нам потрібно привести у відповідність все, що виходить за межі, скажімо, встановлені законом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Водночас ми тоді не захистимо роботодавця, який потрапив в ситуацію предбанкрутства, ну, тобто роботодавець, який...

ТИМОШЕНКО Ю.В. У нас є Закон про банкрутство, у нас є прекрасне, вдосконалене законодавство щодо банкрутства, яке дуже сильно пом'якшене в сторону власників підприємств. У нас є безліч законів, якими можна відрегулювати всі складові проблематики роботодавця. Але саме головне, що колективний договір мусить тільки всіма учасниками підписання коригуватися. Оце ключ, і це прямо сказано Верховним Судом. І тому, ну, ми ж не вище Верховного Суду.

Давайте ми просто скасуємо те, що суперечить сьогодні основним базовим положенням законодавчим.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, Сергій Біленький ще. Давайте ми ще послухаємо позицію Міністерства економіки і, якщо можна було, наші науковці, може, Гуменюк Ірина скаже декілька слів щодо цього.

Будь ласка, Сергій Біленький і потім Мінекономіки, і потім Ірина Гуменюк, будь ласка.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Шановні народні депутати, все ж таки хотів би зазначити, що те рішення Верховного Суду, на яке сьогодні всі посилаються, воно було прийнято по конкретному спору з урахуванням конкретних обставин справи. Особливості цих обставин я в своєму попередньому виступі також навів. Тому, на мій погляд, не можна його зараз екстраполювати на всі відносини колективно-договірні і казати, що раз на Укрзалізниці така відбулася, дійсно, несправедлива ситуація, то потрібно скасовувати чи весь 2136, чи принаймні в частині, яка стосується призупинення окремих положень колдоговорів.

Скажу більше, той законопроект, Галина Миколаївна, вашого авторства, він фактично і робить те, про що Юлія Володимирівна сказала в

своєму виступі. Він забороняє подальше призупинення окремих положень колдоговорів і дає механізм, що робити з тими положеннями, які вже були призупинені. Тому, по суті, він робить якраз те, скасування, воно дійсно призведе до все більшої невизначеності цієї норми, я маю на увазі, тому що не вирішується питання, що робити вже з призупиненими. А у вашому законопроекті є хоча б механізм консультацій, які мають призвести до якихось рішень.

Дякую. Тому проти скасування ми також будемо виступати, тому що це не вирішує проблем. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Сергій.

Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ви розумієте, якщо ви уважно почитаєте рішення Верховного Суду, вони не розглядали якісь окремі порушення Укрзалізниці в стосунках з трудовим колективом. Вони чітко визначились і прямо це цитата, яку щойно зачитали, і вона абсолютно однозначна, що в односторонньому порядку не мав права роботодавець призупиняти будь-які положення трудового договору, колективного договору. Тобто мова іде не про те, що там якісь порушення були визнані порушеннями, а все інше добре, а конкретним порушенням було в односторонньому порядку самостійно призупиняти положення колективного договору, а це дуже конкретна річ.

І можу вам сказати, що закон, який буде давати далі право роботодавцям робити це в односторонньому порядку, але провівши якісь незрозумілі консультації, які абсолютно не враховують думку колективу, ви розумієте, що консультації і рішення – це дві різні абсолютно площини. Рішення – це коли трудовий колектив рішення приймає і це визначено всім абсолютно нашим законодавчим полем. А інша справа, коли умовно можна призупиняти в односторонньому порядку, але при цьому зробити якийсь

фасад з якимисьь незрозумілими консультаціями, незрозуміло з якими рішеннями.

І тому я просто чітко вам говорю, що не порушуйте базові основоположні аспекти трудового законодавства. І тому моя пропозиція: це, безумовно, в законопроекті 2136 призупинити, скасувати ті положення, які суперечать базовим нормам трудового законодавства. Колективний договір, він тому і називається колективний договір, і невже ви думаєте, що наші працюючі люди настільки обмежені інтелектуально, щоб не розуміти, що таке війна і спільно з роботодавцями не внести адекватні спільні правки в трудовий колективний договір? Безумовно, роботодавці і працівники, вони знаходяться по одну сторону барикад, вони хочуть, щоб підприємство працювало і щоб воно працювало успішно, бо це робочі місця для працюючих людей. І тому не треба лізти в збалансоване трудове законодавство і колективний договір не можна робити імперативом в руках роботодавця, не можна.

Тому моє прохання і моя пропозиція зараз: не приймати зараз рішення, а продовжити консультації і, можливо, взяти за основу рішення Верховного Суду і скасувати ті положення, які протирічать діючому законодавству, базовому, в 2136. Тому що зараз взяти і зробити колективний договір одностороннім документом роботодавців – ну, це порушуються взагалі всі базові абсолютно основи співпраці між роботодавцями і працівниками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Олександр Шубін, потім Мінекономіки, і потім Ірина Гуменюк. Будь ласка, Олександр Шубін.

ШУБІН О.О. Шановні колеги, я хотів би підтримати пропозицію Юлії Володимирівни в частині скасування 11 статті, але зазначити, що, на жаль, скасування цієї 11 статті призведе до того, от просто скасування, що всі

попрані права працівників доведеться відновлювати виключно в судовому порядку.

Яким чином у нас працюють суди, ну, я думаю, ми всі знаємо. І будемо сподіватись, що подальші суди будуть приймати рішення, користуючись цим рішенням Верховного Суду. Там дійсно, як пан Сергій сказав, наведено ще цілий ряд обтяжуючих обставин, але дійсно чітко зазначено, що не може роботодавець в односторонньому порядку скасовувати договір. І ми, пояснюючи нашим членам, як користуватись цим, теж наводили приклад. Ви можете, маючи кредитний договір з банком, де два підписи, в односторонньому порядку його скасувати? Ні, не можете. Так само і роботодавець не може в односторонньому порядку скасувати колективний договір чи його положення, де два підписи. І багато хто, почувши це, провів з роботодавцями роботу, і там прийняті нормальні рішення на основі консультацій. Але от ми зараз, якщо скасуємо 11 статтю без перехідних положень стосовно того, а що робити з призупиненими, оце, мені видається, що буде проблема.

Тому з того, що ми маємо на сьогоднішній день на столі, альтернативний законопроект, який зачіпає: а) 11 статтю, тобто ми можемо в другому читанні, власне, і скасувати її, тобто це дозволяється, да, там можу бути редакція, можемо підтримати, виключити статтю, але потрібні і "Прикінцеві положення": що робити, в якому порядку відновлюються колективні договори, ті положення, які всупереч законодавству були зупинені.

І пропозиція тут транспортників, що вони автоматично відновлюються. І далі іде нормальний процес, теж може бути одним з варіантів, який би ми підтримали в альтернативу...

ТИМОШЕНКО Ю.В. ... я могла би підтримати пана Шубіна, це нормальна пропозиція. Давайте ми тоді в такому контексті, що ми скасовуємо ті положення 2136 і говоримо про те, що в односторонньому

порядку призупинені норми колективних договорів відновлюються автоматично з моменту їх скасування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це і передбачає законопроект альтернативний, який підписав і Михайло Михайлович Цимбалюк, і Микола Бабенко – це члени нашого комітету, тобто вони приєднуються більше до цієї думки. Я думаю, він дає основу для того, щоб ми на друге читання в комітеті за головуванням пана Бабенка, який завжди знаходить спільну мову із роботодавцями, з профспілками, могли його допрацювати. Давайте послухаємо Міністерство економіки і науковців наших.

Будь ласка, Міністерство економіки.

ГНАТЮК О.А. Доброго дня всім! Хочу сказати, що ми в чомусь погоджуємося і з одною стороною, і з іншою. Необхідність існування цієї норми, про яку іде мова, стаття 11, вона викликана саме гострою як би необхідністю в період початку війни от. Зрозуміло, що абсолютно законодавець не мав на увазі, що ця норма має носити... нести тотальний характер, застосовується всіма без виключення роботодавцями. І розраховувалося, що буде добросовісне ставлення до виконання вимог закону. І саме там, де буде гостра необхідність, там, де руйнування об'єктів, виробничих об'єктів, цехів, де немає можливості провадити далі господарську діяльність, там, можливо, дійсно і стояло би питання про призупинення трудових договорів, колективних договорів.

Але, оскільки ми бачимо, що є вже і судові позови, є і звернення, скарги, виникли конфлікт, проблема, звичайно, що їх потрібно розв'язувати. Тому ми бачимо, Галина Миколаївна, що тут потрібно, звичайно, законодавчо і підтримували б пропозицію, вашу редакцію щодо внесення змін. Єдине що, звичайно, що нам треба продумати, як би запобіжники такі прописати і плюс в "Перехідних положеннях", щоб нам розв'язати

сьогоднішню проблему, яка в тому числі і з Укрзалізницею, і профспілковою організацією виникла.

Але в свою чергу я ж кажу, що ми підтримуємо будь-які законодавчі ініціативи в цьому плані. І вважаємо, що скасовувати, мабуть, це дуже радикально, а шляхом внесення змін... І ми знаємо, що там є, ви також "Перехідні положення" запропонували стосовно реалізації змін до цієї статті. Тому ми підтримуємо у вашій редакції зміни до цього закону.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пані Ірина...

ГНАТЮК О.А. Так, а далі вже будемо, як кажуть, спілкуватися між читаннями, удосконалювати для того, щоб все-таки розв'язати цю проблему, яка дійсно, є, тому що інакше б ми сьогодні не збиралися по цьому питанню.

ГОЛОВУЮЧА. І не говорили так довго, да, тобто всі сторони.

Дякую вам, Міністерство економіки.

Будь ласка, Ірина Гуменюк.

ГУМЕНЮК І.О. Всім доброго дня! Однозначно моя перевага і мої думки абсолютно збігаються з тими думками, які озвучив Сергій Біленький, тут я повністю на боці роботодавців і я поясню, чому. Зараз ми, звичайно, розгрібаємо всі ті проблеми, які у нас були з колективними договорами, більшість з яких, а якщо чесно, то дослідження показують, що 80 відсотків колективних договорів просто відображають трудове законодавство, просто переписують без будь-яких. І скористувавшись тим правом, абсолютно, скажімо, обґрунтованим про те, що деякі положення колективних договорів призупинялись, не скасовувалося трудове законодавство, а призупинялись, вони скористувалися цим положенням. І звичайно, у нас є ситуація, яку ми маємо вирішити. Але у мене ще моє особисте враження, саме через те, що

іноді суди наші забувають, що у нас війна, війна іде, що фронт не просто так, фронт повсюди і треба знаходити збалансоване рішення з цього приводу.

Тому щодо скасування Закону про організацію трудових відносин – абсолютно ні, це не може, ми просто не можемо собі цього дозволити. Проте, що є проблеми, тут, дійсно, треба підтримати і Юлію Володимирівну, що ми правова держава, є рішення суду. Ми маємо врахувати всі позиції і відповідно так, альтернативний законопроект беремо за основу і починаємо працювати з ним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірина.

Шановні народні депутати... Да, пане Анатолій.

ОСТАПЕНКО А.Д. Декілька слів. Я також хотів би підтримати Юлію Володимирівну і наших науковців. І в мене буде така пропозиція: запропонувати розглянути Верховній Раді два законопроекти, основний – відхилити, взяти за основу альтернативний законопроект, але подовжити терміни надання пропозицій і поправок до даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, таким чином є пропозиція включити обидва законопроекти до порядку денного, відхилити основний законопроект, рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу альтернативний законопроект і збільшити наполовину терміни подання правок.

Юлія Володимирівна. Пані Тимошенко. Чи це рука ще попередня...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ви чуєте мене, да? Чуєте?

ГОЛОВУЮЧА. Чуємо, чуємо.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я говорю про те, що було би непогано, якщо б ми зразу визначилися, що в другому оцьому альтернативному ми говоримо про скасування тих положень, про які щойно от ми піднімали питання в 2136, 11 статтю, скасування; і в той же час чітко зазначити в цьому альтернативному для другого читання, що ми не даємо права в односторонньому порядку категорично змінювати колективні договори, тільки на основі внесення змін консенсусом. Це важливо дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Поновлення консультацій у нас. Нагадаю, що ми прийняли Закон про колективні договори, який вже підписаний Президентом, але він вступить в силу через 6 місяців після воєнного стану, після скасування воєнного стану, відповідно я думаю, що там теж це все врегульовано.

Дякую, Юлія Володимирівна. Альтернативний законопроект саме механізм і встановляє, що він неодноосібний, нам на цьому потрібно наголосити, ми це відобразимо у висновку комітету. Я ще раз наголошую...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Так ми ж у першому читанні проголосували з висновком. Саме головне, так як ми іноді робимо, що ми скасовуємо те положення, яке є контраверсійне в 2136, і що ми чітко говоримо, що не можуть в односторонньому порядку ні з консультаціями, ні без консультацій вноситися зміни в колективний договір, призупинятись щось в односторонньому порядку роботодавцем і навіть з консультаціями. Тільки на основі прийняття спільних рішень.

Дякую дуже. В такому варіанті ми готові...

ГОЛОВУЮЧА. Я по сенсу просто з вами згодна повністю, тому що альтернативний законопроект, його сенс саме в цьому. Водночас я зараз не впевнена, що якщо ми скасуємо це положення без напрацювання нових текстів, що воно спрацює. От про що я, що його треба брати, а потім

правками, термін по яких ми збільшили, ми подаємо правки в контексті рішення, яке ми зазначимо у висновку.

ТИМОШЕНКО Ю.В. *(Не чути)*...

ГОЛОВУЮЧА. Шубін Олександр.

ШУБІН О.О. Шановні народні депутати, чому ми виступили з підтримкою альтернативного законопроекту? Ключовим для нас є фраза: дія таких положень може бути зупинена тільки за взаємною згодою сторін колективного договору у порядку, визначеному законом і колективним договором.

ГОЛОВУЮЧА. Правильно.

ШУБІН О.О. Це для нас є ключове і ми просили б це в обов'язковому порядку відобразити в майбутньому документі.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ми підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Так-так, ми у висновку комітету це написали, це є і в проекті рішення, що це має бути саме узгоджена позиція, не може бути одноосібного прийняття рішення навіть у воєнний час.

Дякую. Шановні народні депутати, ще пан Сергій Біленький.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Я буквально два слова, шановні народні депутати.

Все-таки, знаєте, у мене складається враження, що роботодавці попрали це законодавство, свавілля якесь було три роки. Насправді ми користувалися нормою закону, яку прийняла Верховна Рада, де чорним по білому написано, що таке право у роботодавця було. Тому я хотів би хоча б в

цій дискусії поставити якусь крапку. Ми зараз будемо, народні депутати будуть приймати рішення, а ми разом їх напрацьовувати стосовно того, як бути далі після трьох років війни, чи потрібна така норма, чи не потрібна і як нам виходити з призупинених вже положень. І на всі ці питання цей навіть короткий законопроект вашого авторства, Галина Миколаївна, в принципі, відповіді дає. Але я застеріг би від якихось додаткових рішень комітету без додаткових опрацювань і консультацій, що ми там зараз про щось домовляємося, що в кінцевому підсумку має бути так, а не якось інакше. Вирішувати, звісно, членам комітету...

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. По-перше, пан Сергій, хочу зазначити, що роботодавці наші невинні, у нас є тільки одна винна сторона – це Російська Федерація, яка здійснила агресію. Якщо б не було агресії Російської Федерації, у нас би не було такого закону взагалі. Тому тут немає...

І коли ми проводили з вами консультації, я теж оговорювали, що у роботодавця, який потрапляє в скруту у воєнний час і має тимчасові роки вже, коли він має від'ємний фінансовий результат, то в цьому випадку йому якось потрібно виходити з ситуації. Крім того, у нас велика кількість підприємств, у яких є мораторій щодо банкрутства. І, власне, я думаю, що тут проблематика заборгованості заробітної плати по державних підприємствах переважно, яка у нас відбувається, а не в приватному секторі. І ця заборгованість, яка є до воєнного часу, у нас ще є Закон про заборгованість по заробітних платах. Ми це маємо враховувати, і народні депутати це розуміють, що це комплекс проблем. І в комітеті всі це розуміють.

Тому я так само, як ми не можемо приймати волонтаристські рішення, що це робиться в односторонньому порядку тільки колективом трудовим, так само ми не можемо приймати волонтаристські рішення, що це робиться тільки правліннями або керівництвом роботодавців. Тобто мають бути консультації. Саме тому цей законопроект є результатом не думки однієї

людини, а проведення консультацій, в яких і ви приймали участь, і СПО профспілок, і перед цим окремі профспілки, які є репрезентативними, я маю на увазі в першу чергу Укрзалізниці профспілку, хоча там теж багато профспілок і теж є проблематика не тільки, яка стосується воєнного часу.

Тому я думаю, що тут є загальна згода прийняти альтернативний законопроект і на його базі працювати. Я думаю, що тут абсолютно слушне зауваження пана Анатолія про те, що треба подовжувати терміни подання правок для того щоб і народні депутати у своїх фракціях і групах переговорили, яким чином можна врегульовувати і як ставити запобіжники, щоб роботодавець, який потерпає, щоб ми його не виключали з економіки, щоб він продовжував розвивати економіку. У воєнний час це надзвичайно важливо, та і в повоєнний час, після війни, нам теж це буде надзвичайно важливо. Тому я і казала, що це надзвичайно складний законопроект і пошук компромісу має бути двохсторонній, і маємо робити кроки назустріч один одному.

Тому ніяким чином роботодавця ми не звинувачуємо, пане Сергію, щоб ви були спокійні, тут немає. Є розуміння труднощів.

Шановні народні депутати, мені здається, що ми вийшли на нормальне рішення, яке ми можемо потім просувати. Це включення законопроектів обох до порядку денного, це рекомендації Верховній Раді відхилити основний, рекомендувати прийняти за основу законопроект альтернативний, подовжити терміни подання правок і зазначити про те, що механізм має бути двосторонній. І про те, що попередньо на комітеті двосторонні переговори, відновлення консультацій навіть в оцей воєнний час, на трирічній війні вже, ну трирічне широкомасштабне вторгнення власне, війна іде з 2014 року, воно є компромісним для всіх сторін і ми ще попрацюємо в комітеті щодо цього.

Прошу Сергія Гривка провести голосування.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧА. Щиро дякую, шановні народні депутати, що ми в ці важкі часи можемо знаходити консенсус з усіма сторонами – і з урядовцями, і з СПО роботодавців, і з профспілками, що ми можемо знаходити рішення. Дякую всім щиро.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

У нас два наступних законопроекти, по яких є прохання від Комітету національної безпеки, щоб ми їх розглянули. Власне, ми попередньо їх розглядали на комітеті, пакет документів повністю вам надано.

Тоді ми переходимо до пункту п'ятого, де наш комітет не є основний. Це розгляд проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених від військової служби, та деяких інших осіб" щодо встановлення особливостей звернення за призначенням пенсії в разі втрати годувальника сім'ям військовослужбовців.

Я надам слово Мінсоцполітиці, потім Пенсійного фонду України і потім Міністерству фінансів. А потім ми послухаємо всі інші сторони, тому що ці три наші стейкхолдери і ЦОВВки, вони заперечують прийняття цього законопроекту і, на мій погляд, слушно.

Будь ласка, Міністерств соцполітики, Дарина Марчак.

МАРЧАК Д.М. Добрий день, шановна Галино Миколаївно, шановні народні депутати!

Власне, законопроект пропонує, законопроект 11374 пропонує внести зміни до так званого Закону про силові пенсії (2262), зміни щодо можливих способів подання заявок про призначення пенсії. І власне, пропонується, щоб заяву можна було подавати до Головного управління Пенсійного фонду або через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду, або засобами державного вебпорталу електронних послуг, тобто засобами Дії. В цілому ми повністю підтримуємо логіку, не логіку, – мету цього законопроекту, тобто спростити для людей, які мають право на отримання пенсій за Законом 2262, можливість подання заяви на призначення такої пенсії.

Але я би хотіла звернути увагу на дуже важливий нюанс, через який на сьогодні, навіть за умови внесення відповідних змін в цей закон, ми не зможемо реалізувати таку норму. І відповідно загальна ідея: мета правильна, а от інструментарій, запропонований законопроектом, не вирішує суть проблеми, через яку ми сьогодні не можемо призначати пенсії, наприклад, через звернення через електронний вебпортал, по суті, "Дія". Тому що у нас частина пенсій, у нас не створено, за Законом 2262 призначаються пенсії для співробітників вже 15 спеціальних чи спеціалізованих органів від Міноборони до, наприклад, Державної судової охорони. Але частина органів, які є у периметрі цього закону, мають шифровану інформацію, ну тобто доступ інформації є або таємним, або надається в режимі "ДСК", і відповідно, якщо ми, наприклад, ухвалимо запропонований законопроект, це жодним чином не вирішить для нас можливість обміну електронного

інформацією про людей, які мають право на пенсію за цим законом, з цими органами, оскільки питання доступу до таємної інформації в електронний спосіб не буде вирішена. Саме тому, на наш погляд, для вирішення проблеми, на яку спрямовано цей законопроект, і перед внесенням запропонованих законопроектом змін нам необхідно забезпечити нормативне врегулювання питань отримання інформації, необхідної для призначення цієї пенсії, через електронні реєстри органів державної влади. Тобто нам потрібно знайти формулу, за якою інформація під грифом "таємно" чи "ДСК" може взагалі передаватися засобами реєстрів.

Тому, власне, у такій конфігурації законопроект не підтримуємо, тому що він залишиться декларативним і не буде забезпечувати можливість призначення пенсії електронними засобами для людей, які є у периметрі цього закону. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

У мене питання: хто є від Пенсійного фонду України? Пан Євген. Дякую, пане Євгене. Я зараз вам надам слово. У мене лише прохання, можете ви людськими словами пояснити нам норми цього закону? Тому що я дякую пані Дарині Марчак, але щоб ми проговорили. Значить, у нас є годувальник, який загинув, який є військовослужбовцем, і є родина, яка отримує сьогодні, приходить до Пенсійного фонду і подає заяву для того, щоб їй нарахували пенсію. Що пропонується законопроектом пана Ковальова, у мене прохання, щоб ви прокоментували, як буде змінена процедура і на що це вплине?

І ви вказали у своєму листі, що є законопроект за реєстраційним номером 10161, чи він вирішує питання чи ні, як ви думаєте, що робити далі? Будь ласка, пан Євген.

КАПІНУС Є.В. Галина Миколаївна, якщо можна. Доброго дня. Я хотів би почати з того, що на сьогоднішній день, як абсолютно правильно сказала Дарина Миколаївна, на сьогодні існує ряд проблемних питань щодо,

скажемо, спрощення зазначеного механізму. І в основному він полягає в тому, що в сьогоденних умовах подаються документи не безпосередньо людиною, а подаються органами, де на сьогоднішній день перебуває ця людина: чи на службі, чи в іншій якійсь, скажемо так... вигляді.

Але на сьогоднішній день ми отримуємо тільки інформацію щодо сплати єдиного соціального внеску від відповідних установ і ми не отримуємо складові по цих, скажемо, виплатах, які йдуть по тій чи іншій установі. І відповідно незважаючи на це, на сьогодні Пенсійний фонд здійснює призначення тільки виключно через документи, які подають відповідні установи. По цих документах насправді є цілий ряд питань. Це і те, що насправді, скажемо, ми не по всіх категоріях як військовослужбовців, так і правоохоронних на сьогодні подається інформація, оскільки справді частина із них є під прикриттям або в іншому статусі, і ця інформація є закрита і вона взагалі не надходить. Але по тих, скажемо, людях, по яких надається інформація, вона не надається в тому вигляді, який дає можливість в сьогоденних умовах здійснювати призначення. Відповідно, скажемо, запропонована редакція, яка є в цьому законопроекті, вона просто подає можливість, яким чином людина може подати інформацію, проте ця людина не може подати весь пакет даних, оскільки цей пакет даних сьогодні знаходиться в тих органах, в яких перебуває та чи інша особа. І відповідно цей орган, скажемо, повинен подати або ж передати Пенсійному фонду цю інформацію, а не безпосередньо людина, яка на сьогоднішній день ініціює призначення відповідної виплати.

Тому ця норма ніяким чином не допоможе врегулювати це питання, оскільки люди безпосередньо не мають інформації, яку вони повинні подати в Пенсійний фонд для призначення відповідної виплати. І відповідно таким чином ми питання не врегулюємо. Якщо говорити щодо врегулювання, то все-таки на сьогоднішній день, я абсолютно підтримую слова Дарини Миколаївни в частині того, що на сьогодні потрібно все-таки шукати взаємодію між органами щодо передачі відповідно інформації в тому чи

іншому вигляді для прискорення, скажемо, призначення відповідних виплат, проте, скажімо, ми... Залучення додатково людини до цього процесу в цілому не дозволить прискорити цей процес.

Не знаю, наскільки простіше зміг донести...

ГОЛОВУЮЧА. Я зараз спробую перекласти. Значить, у нас сьогодні нарахування пенсії відбувається за рахунок того, що Пенсійний фонд обмінюється інформацією з компетентними органами, які надають інформацію, якої не вистачає в Пенсійному фонді, і є тільки інформація про надходження єдиного соціально внеску.

Під час призначення пенсії по загибелі годувальника родині потрібна ще інформація щодо того, що військовослужбовець отримував, які в нього нарахування були. Ця інформація зазвичай є таємною. Відповідно законопроект пропонує, щоб людина сама подавала, тобто родина подавала сама документи. Ці документи у родини відсутні, доступ родини до цих документів теж відсутній. Тому спрощення механізму або прискорення механізму призначення пенсії за рахунок того, що особі, родині надається можливість надання цієї інформації, вона не призведе до результату, тому що компетентні органи все рівно будуть обмінюватися цією інформацією. Тобто мета – покращення технологічного процесу цим законопроектом не вирішується. Правильно все сказала чи ні?

КАПІНУС Є.В. Так, абсолютно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Таким чином законопроект цей подається Комітетом національної безпеки. Власне, у нас є висновок Комітету національної безпеки, вони хочуть його ставити у порядок денний. Водночас у нас наші органи – Міністерство соцполітики, Пенсійний фонд і Міністерство фінансів проти такої норми. Відповідно я б рекомендувала прийняти наше рішення і

зауважити Комітету національної безпеки про те, що проблематика скорочення термінів нарахування пенсії у випадку, коли Міністерство оборони чи інші компетентні органи затримують надання інформації до Пенсійного фонду, потрібно робити в інший спосіб, а не в спосіб перенесення цієї проблематики на родину.

Тому моя рекомендація була би нашому комітету: рекомендувати Комітету національної безпеки відхилити цей законопроект або доопрацювати автору для того, щоб вони вирішували, якщо вони ставили таку мету щодо скорочення термінів, в інший спосіб. Правильно? Будь ласка, шановні народні депутати, чи є питання до Міністерства соцполітики? Чи Мінфін? Давайте послухаємо ще Мінфін.

Міністерство фінансів. Міністерство фінансів.

БОЙКО С.М. Доброго дня ще раз. Галина Миколаївна, шановні народні депутати, ми також не підтримуємо цей законопроект з приводу тих причин, які озвучили щойно мої колеги. І якщо навіть... для його реалізації ми побачили ще додаткові кошти для того, щоб нам потрібно було б вибудовувати якусь окрему базу інформаційну для того, щоб здійснювати обмін і прийняття такої інформації. Це по-перше.

І також ми зауважували, що у Верховній Раді в першому читанні схвалено законопроект, який був розроблений Кабінетом Міністрів, який передбачав врегульовувати такі питання змінами у 48 статтю, але зовсім іншим шляхом. Тому ми б вважали за доцільне іти, рухатись шляхом іншого прийняття, іншого законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Світлана, а який номер законопроекту? Ви кажете кабмінівський, який урегулює 48-у.

БОЙКО С.М. 10161.

ГОЛОВУЮЧА. 10161, який згадував... *(Не чути)*

БОЙКО С.М. Да-да, так.

ГОЛОВУЮЧА. Ми можемо зазначити в нашому висновку комітету, що ми рекомендуємо вирішити питання через законопроект 10161.

БОЙКО С.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, Галина Миколаївна.

Я частково вже почув відповідь. Насправді ми почули, що мета благородна, але ціль її, вірніше, а шлях виконання є недосконалим. Якщо згаданий колегами законопроект вирішує цю проблему, то тоді, можливо, вказати її в рішенні комітету. Бо справді, закон ухвалювати з-за того, щоб він просто існував, а не був робочим, то це буде неправильно, я тут погоджуюся і з пані Дариною, і з паном Євгеном. Через те давайте ухвалимо таке рішення. Але те, що проблема існує і її потрібно законодавчо врегульовувати, це однозначно. Бо насправді морально неправильно, коли особи, які втратили годувальника, який захищав нашу державу, сьогодні не можуть скористатися тими благами, які є. В Пенсійному фонді це електронний портал, і в Дії теж є ті варіанти, якими інші категорії громадян можуть скористатися в разі ухвалення, вірніше, звернення за призначенням пенсії по втраті годувальника.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

У мене ще питання до центральних органів виконавчої влади. Ми подивилися, наразі законопроект 10161 вже прийнятий Верховною Радою,

він підписаний Президентом і вже має номер, дату акта: 4017. Таким чином, від 10.10.2024 року, тобто він у жовтні того року прийнятий. Скажіть мені, будь ласка, і пан Капінус, і Міністерство фінансів: якщо він прийнятий, Верховна Рада його, і Президент вже його підписав, то чи вирішує він цю проблематику, яку зазначав пан Ковальов в законопроекті? Може, Мінсоц знає? Це Закон "Про адміністративну процедуру", правильно? Тобто він...

КАПІНУС Є.В. Дивіться, там передбачається, що подання заяви якраз йде в електронній або в паперовій формі. Проте цей закон не, скажімо так, вирішить питання пришвидшення подання відсутньої інформації правоохоронними органами і Міністерством оборони. І тут питання якраз і буде, щоб не людину, скажімо так, зобов'язати, що вона повинна надавати інформацію, якої в неї немає, а щоб просто органи, які володіють цією інформацією, яка необхідна для призначення, її надавали більш оперативно. Тому що, навіть якщо ми зараз скажемо про те, що людина повинна надавати, і Міністерство оборони не буде надавати, припустимо, їм так же само, як і не надають нам, то від цього ж ситуація не вирішиться. І тут питання якраз просто прискорення в опрацюванні, поданні тих даних, які на сьогодні необхідні для призначення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Коротко. Шановні колеги, тоді може не потрібно додаткового закону, а просто Кабінет Міністрів мав би впорядкувати ті речі, про які ви кажете, пане Євгене? Бо це робиться постановою або розпорядженням, де чітко встановлюється алгоритм правоохоронних органів, військових структур, як вони мають вам, в якому обсязі, в якому виді надавати дані, які цікавлять вас, не всі дані, а ті, що стосуються призначення пенсійного забезпечення. Я не думаю, що для цього потрібен закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, тоді ми у своєму висновку зазначаємо, що у зв'язку з прийняттям Закону кабмінівського щодо адміністративної процедури ми пропонуємо Кабінету Міністрів зробити наступні дії. Подивитися потрібно в цьому законі "прикінцеві положення", що має робити Кабмін з жовтня місяця після підписання цього закону. І відповідно тоді цей законопроект, він втрачає актуальність у зв'язку з прийняттям Закону про адміністративну процедуру, вказуючи всю преамбулу висновку комітетів про те, що не людина має збирати документи, а за нашою адміністративною процедурою це роблять компетентні органи, які призначають. Відповідно прискорення обігу інформації між державними структурами, між ЦОВВками, державними установами, воно призведе до вирішення проблематики цього законопроекту. І надати цей висновок Комітету з національної безпеки. Так?

Тоді пропоную проголосувати рішення про втрату актуальності у зв'язку з прийняттям Закону про адміністративну процедуру Кабінету Міністрів.

Будь ласка, пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ О.В. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Тимошенко Юлія Володимирівна.
Відсутня.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

8 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Таким чином ми пройшли ще одне питання нашого порядку денного.

Є зауваження, ні, пане Анатолію?

ОСТАПЕНКО А.Д. Ні, немає.

ГОЛОВУЮЧА. Ми переходимо до пункту шостого нашого порядку денного. Розглядаємо законопроект, де ми теж не головні. Водночас він зачіпає питання відпусток і тому від Комітету національної безпеки теж є прохання розглянути, і від нашої фракції є прохання розглянути цей законопроект на засіданні нашого безпосередньо комітету. Це теж законопроект пана Ковальова. Він вносить зміни до статті 10-1 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану (реєстраційний номер 11495).

А є у нас пан Ковальов? Ми його запрошували просто. Але я думаю, що ми розуміємо, що відбувається. Законопроект цей каже про те, що у разі, якщо відбувається звільнення військовослужбовця зі служби, то в цьому випадку має бути виплачена грошова компенсація за весь період невикористаних ним відпусток. Водночас ми як народні депутати приймали всі наші зміни до Закону про соціальний захист військовослужбовців та їх родин для того, щоб військовослужбовці у відпустку йшли, навіть під час воєнного часу військовослужбовці мають мати гарантію відпочинку. Ми надали можливість командирів...

_____. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧА. Да, це основна, ну, звісно, що за основною, звісно.

Те, що військовий має відпочивати, він не може, а в режимі ще й трирічної війни він не може взагалі... Так, у нас цю відпустку, в тому числі регулюють її, якщо у найманій праці це регулює графік відпусток, то у війську командир відповідно бачить, яким чином закрита в нього вся проблематика. Водночас командир в тому числі має розуміти, що відпустка – це "свята корова", яку потрібно обов'язково виконувати. Якщо військовий має право на відпустку, він має бути у відпустці.

Водночас законопроект каже про те, що все ж таки військового можна не відправляти у відпустку, і стимулює, щоб військові воювали, а потім цю компенсацію виплачували. Це, звісно, в тому числі розбалансовує і фінансову політику, і в той же час стимулює не виконувати норму Закону "Про відпустки". Тому тут різні можуть погляди бути щодо цього законопроекту.

Я б хотіла, щоб ми висловилися щодо нього. І в тому числі Комітет національної безпеки теж чекає на наше рішення. Міністерство фінансів в першу чергу, але тут, може, пані Світлана, скажіть зі свого боку до чого це призводить. Водночас я б хотіла почути наших колег з точки зору чи можемо ми, чи ні замінити нашому військовому відпустку грошовим забезпеченням, чи нам потрібно підсилювати захист військового, щоб він у відпустку йшов і щоб у командира була відповідальність за те, щоб військового у відпустку відправляли.

Будь ласка, Міністерство фінансів, а потім поговоримо по суті.

ЧЕРКАЧ В.І. Доброго дня. Я – Черкач Володимир. На нараді мала бути присутня моя директор департаменту Алла Гурська, але її терміново викликали до заступника міністра. Дозвольте коротко ввести в курс справи.

Народні депутати, парламент вже під час воєнного стану удосконалював Закон про соціальний і правовий захист, і фактично прийняв

рішення, що коли військовослужбовець звільняється, то йому виплачується грошова компенсація за майже всі відпустки, тобто за всі щорічні основні відпустки, за всі щорічні додаткові відпустки, за щорічну додаткову відпустку, якщо військовослужбовці мають дитину-інваліда, а також за додаткову відпустку учасникам бойових дій. Тобто на зараз чинна норма говорить, що при звільненні грошова компенсація платиться фактично за всі, майже за всі види відпусток.

Народний депутат пропонує, – але чинна норма говорить, перелічено конкретні відпустки, – народний депутат пропонує, щоб компенсувалося за ті види відпусток невикористані. Мінфін у своєму висновку висловив таку позицію, що потрібно по-перше, зрозуміти, про які відпустки мова йде. Так само і Головне науково-експертне управління сказало: це які відпустки, чи залишається там творча відпустка, у зв'язку з навчанням відпустка, якась соціальна відпустка? Тобто, щоб ми розуміли чітко, які це відпустки конкретно ще не компенсуються і скільки приблизно це буде коштувати. Так як в умовах воєнного стану і парламент, і уряд вже прийняв низку нормативних актів щодо посилення соціального захисту наших військовослужбовців, осіб, поліцейських і треба, реалізація яких також потребує значного фінансового ресурсу, і треба досить зважено підходити до таких рішень.

І друге висловлене зауваження, що законопроект не узгоджується з нормами, із статтею 24 Закону "Про відпустки" і статтею 83 Кодексу законів про працю, ось в якому плані. Що в Законі України про соціальний і правовий захист вказано, що відпустки, які надаються військовослужбовцям, а саме додаткові відпустки у зв'язку з навчанням, творчі відпустки та соціальні відпустки, надаються відповідно до Закону "Про відпустки", тобто це щоб вони узгоджувалися із загальним законодавством про відпустки.

А в Законі "Про відпустки" написано, що грошова компенсація здійснюється за всі невикористані дні відпусток, які не були надані військовослужбовцям за щорічну основну і за додаткові відпустки, і не

перечислені: творчі відпустки, соціальні відпустки деякі і у зв'язку з навчанням.

Тобто потрібно ще раз зрозуміти, про які саме відпустки йдеться, так як чинна нормативна база дозволяє майже всі відпустки компенсовувати військовослужбовцям. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. А скажіть ще, будь ласка, ви вважаєте, що КЗпП, ну Кодекс законів про працю і Закон "Про відпустки" як окрема частина, яка не входить до КЗпП, вона розповсюджується на військовослужбовця? Ну тобто яким чином КЗпП і Закон "Про відпустки" розповсюджується на військову службу?

Ну, в нашому комітеті ми взагалі вважаємо, що Трудовий кодекс, який ми пишемо, він має чітко розповсюджуватися тільки на найману працю. Він не може розповсюджуватись на державну службу, на військову службу, на інші види служб, навіть на патронатну службу, на політичні посади. Тобто те, що ми мали традиційно в минулому в Радянському Союзі, коли КЗпП і Закон "Про відпустки" розповсюджувався на всі види служб, на всі види посад, то зараз такого нема. І ми от у Верховній Раді, коли приймаємо зміни до Закону про соціальний захист військовослужбовців і їх родин, власне, ми тому їх і приймали для того, щоб врегулювати всі питання відпусток цим профільним законом, який розповсюджується на військову службу. Тобто, може, нам потрібно написати в Законі "Про відпустки", там розпочати, чи КЗпП, що ці норми не розповсюджуються на військову службу, не розповсюджуються на державну службу, не розповсюджуються на патронатну, не розповсюджуються на політичні посади. А по військовій службі треба все читати в Законі про соціальний захист військовослужбовців. Як ви вважаєте, просто, щоб ми продискутували це?

_____. На даний час чинним законодавством, от переді мною Закон "Про відпустки" і Кодекс законів про працю, – там конкретно

вказано, що військовослужбовці, які призвані за призовом чи під час мобілізації, за контрактом, і вказано норми про відпустки. Тобто і Законом "Про відпустки", і Кодексом законів про працю згадані військовослужбовці.

Якщо робити таке, як ви запропонували, то потрібно вносити тоді зміни в Кодекс законів про працю і в Закон "Про відпустки". Напевно, це було зроблено тому, що законодавство про відпустки, воно було б єдине для всіх, для всіх категорій – і для працівників, і для військовослужбовців, воно було єдине і ставило якісь загальні рамки, загальні правила. Якщо є необхідність так, як ви запропонували, то тоді треба вносити відповідні зміни до Кодексу законів про працю і Закону "Про відпустки".

ГОЛОВУЮЧА. Добре, просто пан Олександр своїм законопроектом ставить питання щодо того, які види відпусток можуть бути у військовослужбовців. І тоді у нас виникає питання: чи системно його законопроект вирішує проблематику взагалі відпусток?

Михайло Михайлович, будь ласка. Михайло Михайлович...

ЦИМБАЛЮК М.М. Насправді дуже важливе питання. Шкода, що немає основного автора. І це, ще раз, прохання до нашого секретаріату, щоб ми повідомляли авторів, і перед розглядом питання чітко знали: чи буде основний автор, чи не буде, бо насправді багато питань до нього. Але те, що вичитав я, мова іде про звільнення з військової служби під час дії воєнного стану. Це обмежена кількість людей, і ми знаємо, при яких умовах і кого можуть демобілізувати або звільнити з військової служби під час воєнного стану. Це, як правило, особи, які втратили працездатність і здоров'я під час служби. І це справді вони не мають великої кількості відпусток, крім щорічної. І правильно сказала Галина Миколаївна, ми вже вноrmували, і слава Богу, військовим вже надають відпустки, вже зараз під час дії воєнного стану, і це позитив.

А все інше – це невелика кількість, раз. А друге – обмежена кількість відпусток, яка належить військовослужбовцю, крім щорічної там може бути одна – дві і то вже... Чорнобильців практично вже не лишилося, мається на увазі ці категорії, які додатково. В зв'язку там з багатодітністю, як правило, такі люди не мобілізувалися. Тобто тут треба підходити реально і моя думка, що все-таки треба підтримати позицію і рекомендувати: нехай основний комітет все-таки виносить в сесійну залу, а до другого читання, там, можливо, ми і щось врегулюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Да. Я маю на увазі, Михайло Михайлович, може, нам потрібно наші профільні закони зачепити? Може, треба вносити щось до Закону "Про відпустки"? Може, треба вносити щось до КЗпП? Тому що воно там зачіпає і весь час оця контрверсія, Закон про соціальний захист, весь час виникають якісь питання, які у військовому світі відсутні, а у цивільному є. І тому автоматичне перенесення – теж нелогічно.

Міністерство економіки, будь ласка, руку підняли.

ГНАТЮК О.А. Галина Миколаївна, дивіться...

ГОЛОВУЮЧА. А ще Анатолій Остапенко.

Давайте, Міністерство економіки і потім Анатолій Остапенко.

ГНАТЮК О.А. Перепрошую. В самому цьому ж спеціальному Законі про соціальний захист військовослужбовців в цій же статті 10 прим.1, до якої запропоновано зміни, частиною восьмою передбачено, що як саме про відпустки, які колега з Мінфіну говорив, – творчі, там в зв'язку із навчанням, – вони надаються відповідно до Закону "Про відпустки", якраз відсилочна норма передбачена в цьому ж спеціальному законі. Тому зараз ним якраз керуємося, Законом "Про відпустки" і саме на ці відпустки відповідно до

спеціального Закону "Про відпустки" не передбачена саме грошова компенсація у зв'язку з наданням цих відпусток. Тому є якби тут дисонанс такий.

ГОЛОВУЮЧА. Так. Ну тобто перший дисонанс те, що не потрібно Законом про соцзахист військовослужбовців робити перекидання на закон, умовно кажучи, цивільний, так, з одного боку. З другого боку цивільний цей закон не передбачає компенсацій, але у війську ми чогось його передбачаємо. Ну тобто це теж така контрверсія.

Михайле Михайловичу! Так, пан Анатолій Остапенко, а потім...

ОСТАПЕНКО А.Д. Так, колеги, я хотів би зауважити на таке, що до пояснювальної записки автор закону подає висновок Верховного Суду, але він 19-го року. Це я до чого? Тому що у нас зараз у війську мобілізована велика кількість громадян України, які мають ті чи інші пільги, які в мирному житті, коли писався Закон про соціальний захист військовослужбовців, навіть коли там згадувалося, що мобілізація, але держава тоді, коли писала і приймала цей закон, вона не збиралася ні з ким воювати.

Я хотів би звернути увагу, що на сьогоднішній день у нас ветеран є, по суті, деякі особи – двічі ветеран, двічі учасник бойових дій, внутрішньо переміщені особи, двічі внутрішньо переміщені особи. Є різноманіття, по суті, нашарувань виконання нашими громадянами свого обов'язку і потрапляння в ту чи іншу категорію, тому ми повинні чітко зрозуміти, як ми повинні робити.

Я погоджуюся з Галиною Миколаївною, що ми, в принципі, повинні розділити і зауважити те, що як держава буде надавати відпустки своїм захисникам в мирний час, та коли є особливий період, війна, тому нам це треба врегулювати. І звісно, підтримуючи своїх колег там і Михайла Михайловича, що так, ця може бути категорія там невелика, але ж нам треба

зрозуміти, тому що сьогодні у нас така ситуація, а завтра може бути інша, завтра буде припинення військових дій, але наші військові можуть потім брати участь в інших там військових конфліктах, або бути в залученні до інших військових якихось дій.

Тому, на мій погляд, ми повинні були прийняти таке зважене рішення, як у попередньому законопроекті. Не зазначати і не рекомендувати, але все ж таки доопрацювати, щоб ми чітко розуміли, про які відпустки йде мова, про яких військовослужбовців іде мова. Тому що, ще раз хочу нагадати, з тої кількості, яка зараз захищає нашу Батьківщину, кадрових військових там буде одна шоста, а всі інші – це мобілізовані особи.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто нам потрібно доопрацювати, в тому числі і секретаріату цей законопроект і зрозуміти для себе вплив на наші, умовно, цивільні закони, яким чином можна врегулювати те питання, яке є. І, може, запросити на наступне засідання pana Ковальова наполегливо, щоб ми обговорили це питання разом з ним.

Михайло Михайлович, ви не будете проти, якщо ми розгляд цього питання відкладемо на наступне засідання з паном Олександром?

ЦИМБАЛЮК М.М. Це буде логічно. Підтримую таку пропозицію.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Дякую, шановні народні депутати. Тоді ми подумаємо поза межами комітету, бо у нас тут нема такого швидкого рішення, да, просто ж, да... і з автором поговоримо.

Шановні народні депутати, у нас залишилися, ну, мені здається, що не такі вже складні рішення, вони організаційні. У нас сьоме питання нашого порядку денного – це внесення змін до плану роботи Комітету Верховної Ради України (нашого тобто) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на період тринадцятої сесії у зв'язку із виступом на трибуні pana

Максима Заремського. Він сказав, що його виступ – це депутатський запит. Я з ним розмовляла позавчора чи...

_____. В п'ятницю.

ГОЛОВУЮЧА. В п'ятницю розмовляла з ним. Ми домовилися, він хоче, щоб ми зробили контрольне питання щодо нашого законопроекту про використання біологічного матеріалу, яким чином Кабінет Міністрів у війську врегулював це, чи наші військові, які мобілізовані, чи здають вони біологічний матеріал добровільно чи ні, яким чином це організовано. Ми домовилися, що ми на червень поставимо контрольне питання, це наш законопроект. Здається, місяць тому чи більше, рік, виповнився рік, як він вступив у дію. Тобто слушно, щоб ми його розглянули як контрольне питання, що за рік зробив уряд.

Тому його запит ми домовилися, що він не буде проти, ми опрацювали як включення до порядку денного контрольного питання щодо виконання виконавчими органами влади цього законопроекту. Якщо буде ваша ласка, то ми внесемо такі зміни до нашого порядку денного і заслухаємо. Нема тут заперечень?

_____. Нема.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді голосуємо внесення змін до плану.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції.

Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За, за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк - за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Відсутня.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. 8 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Михайле Михайловичу, ви ж не проти супроводжувати це контрольне питання, питає секретаріат? Ну, в порядок денний ми просто вас ставимо як першого заступника відповідальним.

_____. Михайле Михайловичу, погоджуйтесь, бо будемо голосувати.

ЦИМБАЛЮК М.М. Мене може запитувати голова комітету, а не секретаріат. Я одному маю...

ГОЛОВУЮЧА. Ну, я думаю, що Михайло Михайлович не проти, він же бачив.

ЦИМБАЛЮК М.М. ... добре, добре.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд. Продовжуємо. Я кажу секретаріату, щоб не збивав нас з темпу, у нас є темп. Дякую, Михайле Михайловичу.

У нас залишилося останнє питання нашого порядку денного. Це розгляд кандидатури для призначення на посаду консультанта секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Шановні народні депутати, ви знаєте, що у нас була окрема посада, і, може, це заслуга в тому числі і нашого комітету, що ми почали в Класифікатор Апарату, який затверджений паном Стефанчуком 31 січня цього року, нарешті почали вносити до секретаріатів людину, яка займається комунікаціями із суспільством. Відповідно у нас колись працювала Олена

Перепелиця, яка зараз перейшла до Апарату Верховної Ради і працює в прес-службі Апарату, відповідно вона у нас займалася комунікацією із суспільством, підготовкою пресрелізів, стейтментів щодо подій, які відбуваються в нашому комітеті щодо засідань і щодо законопроектів, які готуються. Наразі ця посада у нас вакантна і мені здається, що наш сайт і наш фейсбук "просідають", я думаю, що так здається в тому числі і пані Прянішніковій Катерині.

Вчора була пресконференція, яку провадив Рух ЧЕСНО, і наш комітет віднесено до лідерів щодо відкритості, серед 23-х комітетів Верховної Ради України ми займаємо верхні строчки. Нам є ще над чим попрацювати, щоб ми були більш відкриті, водночас ми займаємо перші шпальти серед інших комітетів в тому числі під час воєнного часу. Власне, ми викладаємо всі наші засідання на ютубі, можна подивитись всі дебати щодо законопроектів, тому там велика кількість методологічно всіх цих речей. І нам потрібна посада відповідно, по якій би відстежували цю прозорість і в подальшому.

Тому є пропозиція, я дам зараз слово пані Прянішніковій, а потім кандидатці. Ми попросили її виконати... да, пані Христині Гуменюк, вона тут з нами в залі. Відповідно ми попросили пані Катерину і я попросила особисто, щоб вона виконала "домашнє завдання" і по деяких законах підготувала такі пресрелізи. І вона це зробила. Пані Катерина розмістила це в хмарці нашій, і ви кожен з народних депутатів...

Не бачили? Ну гаразд, зараз розкажете, як ви це зробили.

Є пропозиція звернутися до pana Штучного з поданням про призначення на посаду консультанта і відповідно визначити її переможцем конкурсу з випробувальним терміном на 6 місяців, так ми домовилися попередньо. Тому я зараз надам слово пані Катерині Прянішніковій, а потім кандидатці для того, щоб ви прийняли рішення, чи можна це робити, чи ні. Будь ласка.

Михайло Михайлович, будь ласка. Но у нього немає руки. Чи є рука?

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Я, в принципі, не заперечую, бо не знаю людину. Але у мене запитання до пані Христини. Голова комітету...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Христина, сядьте, будь ласка, до столу, щоб вас бачили і мікрофон включіть, коли будете відповідати.

Я перепрошую, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Насправді тема, яку пропонують для опікування пані Христині, – це все-таки комунікація й інформування громадськості, все, що відбувається в комітеті. Комітет специфічний. Дивлячись на ваш фах, він достойний, пристойний, це Одеська юридична академія, але ви юрист. Як на вашу думку, ви зможете осилити ці питання, що стосуються комунікації і специфічної теми? Тема ця соціальна політика, це трошки різне ніж юридична. Хоча я знаю, що юридичний фах – це дуже широкий спектр.

Дякую. Бажаю вам успіху на цій посаді.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Христина.

ГУМЕНЮК Х.М. Дякую.

Я мала досвід також, окрім юридичної практики, я маю навички у сфері комунікації та цифрових технологій. І маю також сертифікати копірайтера та SMM-менеджера. Тобто я вела сторінки фейсбук і маю досвід. Також на громадських засадах працюю юрисконсультантом у Всеукраїнській громадській організації "Правозахисна спілка інвалідів", і я там також працюю комунікатором, займаючись питаннями захисту прав інвалідів.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Це профспілка, Михайле Михайловичу, Олександра Вознюка. Я з ним розмовляла також. І Сергій Гривко знає, контактує з ними активно.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Вже голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайле Михайловичу.

Пані Катерина, є що додати?

ПРЯНИШНІКОВА К.В. Вітаю. Михайле Михайловичу, я перепрошую, за секретаріат запитує.

Я хотіла б звернутися до Каталогу, який нам зараз опрацював Апарат Верховної Ради, Каталог, повністю вся документація є у Галини Миколаївни. Але у нас є декілька посад, ці посади будуть розбиті на сім'ї, і посада "комунікація та інформаційне забезпечення" – це те, що буде в Апараті Верховної Ради, це одна із сімей; друге – "діловодство, канцелярія, архів"; і наступне – це у нас "організація засідань" і Верховної Ради, і засідань комітету. Так от, так як у нас невелика кількість зараз взагалі посад, хочеться, щоб працівники секретаріату працювали по предметах відання і треба нам людей, я вже трошки говорила про питання – це захист прав ветеранів. Дуже багато заходів і самих законопроектів, які заходять. На жаль, на сьогодні тільки одна людина в секретаріаті працює, яка забезпечує цей напрямок, цей предмет відання. Відповідно Христина, планується, якщо все буде благо, це комунікація, інформаційне забезпечення і частину питань діловодства, канцелярії та архіву. Тобто вона не тільки буде займатися інформаційно-комунікаційними питаннями, а й організаційні питання, які стосуються роботи всього комітету і всього секретаріату. Ось допомога буде.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Катерино.

Є питання? Пані Тетяна Циба.

ЦИБА Т.В. Дякую дуже.

Власне, я почитала, так би мовити, тестові завдання з точки зору прес-служби. Мені видається, що достойна кандидатура, що особливо приємно, що пані Христина розуміє, що треба на різні аудиторії писати одне і те саме, але трошки різними словами, тому добре, мені видається, що комітет ще більше покращить свої показники.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяно.

Я просила б взяти під опіку, оскільки у вас досвіду більше, ніж достатньо для того, щоб цим питанням опікуватися.

ПРЯНІШНІКОВА К.В. Ще Христина зробила "домашнє завдання", включила. Я це "домашнє завдання" у хмарці роздала всім працівникам секретаріату, які передивилися. Але чому ми не дали депутатам? Справа в тому, що ми не знали, які висновки будуть по кожному законопроекті. Ви бачите, ряд зауважень по тому чи по іншому законопроекті – деє якийсь за основу, деє з якимись зауваженнями, то ми зупинили, а от там, де 12124 – це Циби, то я би відіслала основний.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми домовилися, Михайле Михайловичу, щоб не було запізнiло, якщо не сказати трішечки по-іншому, але щоб не було запізнiло, то ми домовилися, що пані Христина буде готувати такі пресрелізи до законопроектів заздалегідь, коли їх ще комітет розглядає. Щоб коли Верховна Рада їх приймає, от Кабмін зараз робить таку процедуру, що Верховна Рада приймає, в них в системі у той же момент, у ту ж секунду, хвилину в ту же розміщується в засобах масової інформації швидше, ніж це вдається парламентським блогерам, які знаходяться всередині зали. Тобто щоб комітет

робив ці стейтменти і виходив з цими законопроектами зразу з офіційною позицією комітету, незалежно від того, як це можуть трактувати окремі парламентарі.

ОСТАПЕНКО А.Д. Є пропозиція призначити на посаду консультанта секретаріату Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Гуменюк Христину Миколаївну.

ГОЛОВУЮЧА. Укладання контракту на шість місяців.

_____. Я теж хотів би слово, я теж підтримую позицію Анатолія Дмитровича, але в той же час я хотів би подякувати нашому секретаріату за те, що ми насправді є відкритими, подякувати всім колегам насправді, тому що до кожного можна звернутись, з кожним можна спілкуватись. І тому Рух ЧЕСНО і визнав нас як один із тих комітетів, який є відкритим, чесним і прозорим, тому що саме такі дії дають ефективний аргументований діалог з суспільством, який забезпечує розуміння ситуації, який забезпечує розуміння наступних дій, які можливі.

Тому, Галина Миколаївна, безпосередньо вам дуже вдячний за те, що ви є лідером такого відкритого комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я думаю, що всім народним депутатам. Я б і Михайлу Михайловичу Цимбалюку подякувала, тому що він дуже добре представляє комітет в засобах масової інформації, і Ірина Никорак, яка до нас приєдналася.

_____. Юлія Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧА. ...і Микола Бабенко, і всі народні депутати "слуг народу", і Таня Циба, Тетяна Циба, тому що вона цим займалася, цим до

того, як, і Тарас Тарасенко, який приєднався, і наші, не хочу сказати старі члени, але ті, хто з перших хвилин в комітеті. Я думаю, що це спільна робота, тут немає когось, спільна робота секретаріату і народних депутатів.

Хоча на пресконференції я казала про те, що там теж Рух ЧЕСНО спочатку сказав, подякував Апарату, я сказала, що Апарат діє під організаційною структурою Верховної Ради. Є пан Стефанчук, є Корнієнко як Перший заступник, є Оленка Кондратюк, яка організовує ці процеси, і тому ця трійка у нас, а потім голови комітетів, вони роблять процес парламентський більш відкритим. І мені здається, що взагалі покращилася ситуація щодо відкритості, про це, до речі, зазначав Рух ЧЕСНО, за ці п'ять років, і в тому числі завдяки тому, що Рух ЧЕСНО дає зворотній зв'язок. Ми попросили від секретаріату, і помічниця моя, ми взяли окремо, як була методологічна оцінка роботи нашого комітету, ми бачимо, де ми можемо ще підтягнути, що у нас там несвоєчасно висвітлюється. Вони просто от технічно, скрупульозно все це оцінюють, наскільки своєчасно, несвоєчасно комітет подає інформацію, наскільки є на ютубі, тобто це може подивитися кожен народний депутат. І ми можемо над своєю прозорістю ще працювати далі.

І поздоровити нашого колегу з Міністерства освіти, який рвонув з нижніх шпальт до верхніх. Вони пана Бабака, комітет, Роман Гришук був, вони сильно дали плюс за останній рік щодо відкритості. Михайло Радущкий.

Я чому наші комітети згадую? Тому що у нас чотири наших: освіта, гуманітарний, охорони здоров'я і ми, ну, можна віднести нас до соціальної сфери, до гуманітарної сфери, всі комітети наразі, тепер уже і освіти, вони всі наверху. І це дуже важливо, в тому числі і під час воєнного часу.

Тоді прошу проголосувати проект рішення.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити вашу позицію.

Третьякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Струневич Вадим Олегович. Відсутній.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую, дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Відсутня.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

За – 7.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Вітаю, пані Христино, з позитивним рішенням комітету.

Питання наші вичерпані.

Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава! До побачення.